20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2002 ՈՒՐԲԱԹ 169 (2614)

Ազգ
Azg
armenian daily

Ռուսաստանն ուժեղացնում է հարվածային օդուժի խմբավորումը Հս. Կովկասում

ՄՈՍԿՎԱ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հյուսիսկովկասյան տարածաշրջանի մի շարք օդանավակայաններում, այդ թվում Մոզդոկի օդանավակայանում, կենտրոնացվել են ՌԴ ՌՕՈՒ ճակատային ավիացիայի հարվածային ինքնաթիռների խմբավորումներ՝ բոլոր հնարավոր եւ թույլատրված միջոցներով, որ ունի ավիացիան, գրոհայիններին հարվածներ հասցնելու համար՝ նպատակակետին հասնելու ժամանակի կրճատման նպատակով:

Ինչպես հայտնել են Հյուսիսկովկասյան միացյալ զորախմբի շտաբում, ավիացիային առաջադրված խնդիրների կատարման համար թռիչքային ժամանակը առավելագույնը 10 րոպե է: Աղբյուրները չեն մեկնաբանում այն ենթադրությունները, որ զորախմբավորման ուժեղացումը Կովկասում կապված է Վրաստանի Պանկիսի կիրճի տարածքին կետային հարվածներ հասցնելու հնարավորության հետ:

EXPO 2002

«Oտարերկրյա ընկերություններն այստեղ կգտնեն նոր գործընկերներ»

Այս կարծիքն էին հայտնում ցուցահանդեսի մասնակիցներն ու հյուրերը

«Ես ողջունում եմ նման ցուցահանդեսները: Առօրյա գործերով զբաղված, հնարավորություն չես ունենում տեղեկանալու նոր իրողություններին: Այս ցուցահանդեսը նման հնարավորություններ ընձեռում է: Այստեղ նոր գործընկերներ ենք գտնում», սա «Արդյունաբերական Հայաստան» առեւտրաարդյունաբերական ցուցահանդեսի մասնակիցներից մեկի՝ «Քրաուն քեմիքլ» ընկերության տնօրենների խորհրդի անդամ Արտավազդ Քոչինյանի կարծիքն էր: LOGOS EXPO կենտրոնի ու Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության (ՀԱԳՄ) կազմակերպած միջոցառման մասին համանման կարծիք ունեին մեզ հետ զրուցած բոլոր մասնակիցները: Իրոք, այս ցուցահանդեսն ի տարբերություն նախորդի, ինչպես նաեւ այլ ցուցահանդեսների, մի շարք առումներով առանձնանում էր:

NT

Առաջինը, մասնակիցների թիվը տպավորիչ էր՝ մոտ 70: Այս հանգամանքն իր ողջույնի խոսքում ընդգծեց նաեւ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը եւ հույս հայտնեց, որ ցուցահանդեսը կդառնա ավանդական, իսկ մասնակիցների թիվը տարեցտարի կավելանա:

Տես ➧ էջ 3

ԱՎԱՐՏՎԵՑ ՎՈԼՈՇԻՆԻ ԵՐԿՕՐՅԱ ԱՅՑԸ

Երկու տնտեսական կառույցների երկարատեւ համագործակցության սկիզբ

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՌԴ նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Ալեքսանդր Վոլոշինը Երեւանում իր աշխատանքային այցի ընթացքում Հայաստանի պաշտոնյաների հետ քննարկել է երկու երկրների համար կարեւորագույն նշանակություն ունեցող խնդիրներ: ՀՀ նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Արտաշես Թումանյանը՝ ամփոփելով այցի արդյունքները, ասաց. «Ամենակարեւորը, որ երկու տնտեսական կառույցների միջեւ երկարատեւ համագործակցության սկիզբ դրվեց: Ռուսաստանում նախագահի աշխատակազմը կարեւոր դերակատարություն ունի տնտեսական գործառույթների իրականացման ոլորտում»:

Ա. Թումանյանի խոսքերով, այցի ընթացքում քննարկվել են նաեւ Հայաստանի՝ Ռուսաստանի Դաշնությանն ունեցած պարտքի հարցը (խոսքը «Գույք՝ պարտքի դիմաց» ծրագրի մասին է): Ըստ ՀՀ նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի, ներկայումս փորձագետների մակարդակով տեխնիկա-տնտեսական կազմակերպական խնդիրներ են քննարկվում: Հայկական կողմի հարցադրումը, ասաց նա, վերաբերում է այդ գործառույթների արագացմանը: «Սկզբունքորեն քաղաքական որոշում կայացված է, մեզ համար կարեւորը պարտքի հետ կապված խնդրի լուծումն է եւ այդ ձեռնարկությունների բնականոն աշխատանքը»,- եզրափակեց նա:

Մոսկվա մեկնելուց առաջ, «Զվարթնոց» օդանավակայանում, պատասխանելով լրագրողների հարցերին՝ Ալեքսանդր Վոլոշինը նշեց, որ այցի հիմնական նպատակը, որի վերաբերյալ պայմանավորվածությունը ձեռք էր բերվել ամիսներ առաջ՝ Մոսկվայում հայ գործընկերների հետ, ՀՀ նախագահի աշխատակազմի հետ համագործակցության եւ շփումների ամրապնդումն է: Ալ. Վոլոշինը նշեց, որ Հայաստանի բարձրաստիճան պաշտոնյաների հետ քննարկվել է հարցերի լայն շրջանակ, այդ թվում նաեւ՝ ռուս-վրացական հարաբերություններին առնչվող:

Նախատեսվո՞ւմ է արդյոք ՌԴ եւ ՀՀ նախագահների այցելություններ մոտ ժամանակներս հարցին Վոլոշինը պատասխանեց. «Առայժմ ոչ մի հստակ պայմանավորվածություն չկա, չի բացառվում սակայն, որ նման անհրաժեշտություն առաջանա»:

Պատասխանելով միգրացիային առնչվող հարցին, նա նշեց, որ խնդիրը մտահոգում է նաեւ ռուսական կողմին: «Դա նոր խնդիր է եւ մեզ հետաքրքրում է ոչ պակաս, քան մեր հայ գործընկերներին»,- ասաց նա:

Ինքնասպանական նոր ռմբահարում, այս անգամ՝ Թել Ավիվում

Նախորդ օրը Ում ալ Ֆահմ բնակավայրում տեղի ունեցած ինքնասպանական ռմբահարումից հետո, երեկ, 5-6 շաբաթ տեւած դադարից հետո 2-րդ ռմբահարումը պատահեց Թել Ավիվում: Պաղեստինցի մահապարտը ռումբը պայթեցրեց Իսրայելի մեծագույն քաղաքի ամենաբանուկ փողոցներից Ալենբի պողոտայում կանգ առնող ավտոբուսում, մարդաշատ շուկայի մոտ: Առաջին տվյալներով, բացի ահաբեկչից, սպանվել է նաեւ 5 եւ վիրավորվել 66 մարդ: Թեեւ պաղեստինյան որեւէ կողմ մինչեւ գիշեր դեռեւս չէր ստանձնել արարքի պատասխանատվությունը, սակայն իսրայելցիներն արդեն իսկ մատնացույց են անում «Համաս» ծայրահեղական շարժմանը եւ մեղադրում Արաֆաթին նմանօրինակ արարքները կանխելու ուղղությամբ ոչինչ չձեռնարկելու մեջ: Իր հերթին, Յասեր Արաֆաթի իրավական հարցերով խորհրդական Մայքլ Թարազին BBC հեռուստատեսությանն ասաց, որ անցնող 5-6 շաբաթների ընթացքում, երբ ինքնասպանական ռմբահարումները դադարել էին, իսրայելական ուժերը գրավյալ տարածքներում սպանել են 78 պաղեստինցու, որոնց 2-3-րդը՝ երեխաներ եւ խաղաղ քաղաքացիներ: Նրա ասելով, երեկվա եւ նախորդ օրվա ռմբահարումները կարող են պատասխան նկատվել իսրայելական բանակի գործողություններին:

Իսրայելական հրասայլերը Արաֆաթի կենտրոնավայրում

Հակառակ այն փաստին, որ Պաղեստինյան ինքնավարության ղեկավար Յասեր Արաֆաթը Թել Ավիվի ռմբահարությունից անմիջապես հետո դատապարտել էր իսրայելցի անմեղ քաղաքացիների դեմ կատարված ոճրագործությունը, իսրայելական բանակի հրասայլերը երեկ գիշեր մուտք գործեցին Ռամալլայում գտնվող Արաֆաթի կենտրոնատեղին եւ կրակ բացեցին թիկնազորի վրա, որի 2 անդամներ վիրավորվեցին: Պաղեստինցի բանագնաց Էրեքաթի կարծիքով, անմիջական վտանգ է սպառնում Արաֆաթի կյանքին: Նա անմիջական միջամտության կոչ արեց ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին եւ Քառյակին: Ռամալլայում BBC-ի թղթակցի վկայությամբ, Արաֆաթի կենտրոնավայրում են արդեն 12 հրասայլեր եւ զրահամեքենաներ, որոնցից իսրայելցիները բարձրախոսով ներսում գտնվողներից պահանջում են հանձնվել:

Բուշը վճռական է տրամադրված

Իրաքի հարցում ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը «պետք է աշխատի Մ. Նահանգների եւ Մեծ Բրիտանիայի հետ, այլապես Մ. Նահանգներն իր դաշնակիցների հետ պատրաստ է առանձին գործելու», հայտարարեց երեկ նախագահ Բուշը Սպիտակ տանը պետքարտուղար Քոլին Փաուելի եւ պաշտպանության քարտուղար Դոնալդ Ռամսֆելդի զեկուցումները լսելուց հետո: Առաջինը զեկուցել էր ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի շրջանակներում իր շփումների արդյունքների, իսկ երկրորդը՝ Կոնգրեսում անցկացրած քննարկումների մասին: Միաժամանակ Ջորջ Բուշը Կոնգրեսից պահանջեց հավանություն տալ Իրաքի նկատմամբ ռազմական միջոցներ ձեռնարկելուն: Մյուս կողմից ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայում երեկ հնչեց Իրաքի արտգործնախարար Նաջի Սաբրիի, ավելի շուտ՝ վերջինիս միջոցով Սադդամ Հուսեյնի խոսքը: Վերջինս վստահեցնում էր, որ իր երկիրն «ամբողջովին մաքուր է միջուկային, կենսաբանական եւ քիմիական զենքերից»: Նա ամբաստանում էր Վաշինգտոնին Իրաքը կործանելու միջոցով միջինարեւելյան նավթի ողջ պաշարներին տիրելու մտադրության մեջ:

Ջավախքում դժգոհում են Հայաստանի ուղեկալի սպաներից

ԱԽԱԼՔԱԼԱՔ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, Ա-ԻՆՖՈ: Ջավախքում դժգոհության ալիք է առաջացրել ՀՀ մաքսային ծառայության Բավրայի սահմանային մաքսային կետի հարեւանությամբ վերջերս տեղակայված հայկական սահմանապահ ուղեկալում ծառայող սպաների սանձարձակ պահվածքը Հայաստանից Ջավախք եւ Ջավախքից Հայաստան մեկնող ուղեւորների նկատմամբ: Հավաստի աղբյուրների տեղեկացմամբ՝ հայաստանյան սահմանապահները, օգտվելով տարբեր առիթներից, սահմանն անցնելու համար գումար են պահանջում ուղեւորներից: Եթե որոշ դեպքերում դա բացատրում են միջազգային անձնագիր չունենալով, որի համար Վրաստանի անձնագրային բաժիններում միջին հաշվով մոտ 100 ԱՄՆ դոլար գումար են պահանջում, ապա որոշ դեպքերում էլ քմահաճորեն գումար են պահանջում, օրինակ, օղի առնելու համար (սահմանապահ այս ուղեկալում ծառայող սպաները հաճախ գիշերները զբաղվում են հարբեցողությամբ):

ՌՈՒՍ-ՎՐԱՑԱԿԱՆ ԼԱՐՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Սերգեյ Իվանովը Վաշինգտոնում ասաց, որ անհրաժեշտության դեպքում կռմբահարեն Վրաստանը

ԱՄՆ մայրաքաղաքում ՌԴ պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովը խիստ հայտարարություններ է արել Վրաստանի հասցեին: «Երբ մենք նկատենք, որ ավազակախմբերը շարժվում են մեր սահմանի ուղղությամբ եւ մինչեւ ռուս-վրացական սահման 10-15 կմ է մնացել, ապա այստեղ քննարկելու խնդիր չկա», հայտարարեց Իվանովը, ընդգծելով, որ Վրաստանի տարածքում թաքնվում են ոչ միայն չեչեն ահաբեկիչներ: Իվանովն ամերիկյան կողմին կներկայացնի ապացույցներ, որ Թբիլիսիի իշխանությունները կապ են պաշտպանում եւ օգնություն տրամադրում ահաբեկիչներին:

Նախագահ Շեւարդնաձեն Բաքվից վերադառնալով Թբիլիսի հայտարարել է, որ հոկտեմբերի 7-ին Քիշնեւում Վլադիմիր Պուտինի հետ հանդիպումից հետո հույս ունի վրաց-ռուսական հարաբերությունների կարգավորման: Ըստ «Ինտերֆաքսի», Շեւարդնաձեն մտադրություն չունի մեկնաբանել ՌԴ ԶՈւ գլխավոր շտաբի պետ Կվաշնինի «վիրավորական արտահայտությունները»՝ այդ պարտականությունը թողնելով Վրաստանի ՊՆ ղեկավարներին:

Հիշեցնենք, որ Կվաշնինը Շեւարդնաձեին համեմատել էր թալիբների հոգեւոր առաջնորդ մոլլա Օմարի հետ:

Պանկիսի կիրճում կան ավելի քան 1000 չեչեն գրոհայիններ եւ օտար վարձկաններ, Թբիլիսիում լույս տեսնող «Ախալի թաոբա» թերթում պնդում է վրաց պարտիզանական-դիվերսիոն «Սպիտակ լեգեոն» ջոկատի հրամանատար Զուրաբ Սամուշիան: Նրա ջոկատը դիվերսիոն գործունեություն է ծավալում Աբխազիայի Գալիի շրջանում՝ ոչ պաշտոնապեսստանալով Շեւարդնաձեի աջակցությունը: «Ռուսլան Գելաեւը, մյուս ահաբեկիչներն այն մարդիկ չեն, որ հանձնվեն ինչ-որ մեկին, նրանք ներկայացնում են «Ալ Ղաիդան» եւ երդվել են չհանձնվել», ասել է Սամուշիան:

Թ. Հ.

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Նորագիրներ ՀՌԱԿ «Նոր Նորք» ակումբում

Քաղաքական այս բազմերանգ գունապնակում այժմ շատ բնական են սայթաքումներն ու գայթակղությունները: Սակայն մարդիկ ճեղքիս են որոնում իրենց դիրքն այսօրվա իրադրությունում: Այդպիսին էր նաեւ մեր տպավորությունը Նոր Նորքի համանուն ակումբում երեկ կայացած հանդիպումից հետո: Հատկապես երեւանցիների համար, ովքեր արդեն հոգնել են դատարկ խոսքերից, այսօր արդեն հրապուրիչ են դառնում գաղափարները, այն գաղափարները, որոնք իրական հիմք ունեն: Նորքի զանգվածներից Երեւանի կենտրոն իջնելու համար երբեմն ավելի շատ ջանք ու եռանդ է պետք, քան Գորիսից Երեւան հասնելու համար: Դրան գումարած՝ որ մայրաքաղաքում ապրելով նորքեցին շատ հիմնահարցեր ունի լուծելու, ինչպես, ասենք, գյումրեցին կամ կապանցին:

Այս մասին էին խոսում երեկ Սուսաննա Վարդանյանը, Ալինա Խոջասարյանը, Կարապետ Զախարյանը, Արթուր Ամրոյանը եւ մյուսները: Տրանսպորտի հարցն է դժվար, մշակութային օջախներ չկան, ժամը 18:00-ից հետո Նոր Նորքի զանգվածը որպես բնակավայր փակվում է, ժամը 20:00-ից հետո շատ ու շատ բազմահարկ շենքերի լուսամուտներ աշխարհին են նայում կույր աչքի պես: Բազմահազար բնակչություն ունեցող այս զանգվածը, որտեղ ժամանակին կային արդյունաբերական ձեռնարկություններ, որտեղ մարդիկ խիկարես վայելք էին ապրում երեկոյան ժամերին, այժմ դժվար տանելի տարածք է դարձել:

Մարդիկ ուզում են այս տարածքն իսկապես խաղաղ տեսնել կրկին: Ու իրենց հայացքը հառում են դեպի իրական ծրագրեր ունեցող եւ իրական ներդրումներ անող քաղաքական ուժերը, որոնցից է Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը: Ծրագրերին օժանդակելու համար ՀՌԱԿ փոխատենապետ Հարություն Առաքելյանն իրական հնարավորություններ առաջարկեց: Եվ պատահական չէ, որ մարդիկ, տեսնելով եւ հավատալով այսօրվա տնտեսական ձեռքբերումները, մեծ սիրով անդամակցում են ՀՌԱԿ կուսակցությանը: Նրանց թիվը երեկ ավելացավ 15-ով:

Ս. Մ.

Հայ-ամերիկյան հանձնաժողովը քննարկելու է 4 հիմնական հարցեր

ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի լրատվության վարչությունից տեղեկացանք, որ այս տարվա սեպտեմբերի 26–27-ը Վաշինգտոնում կայանալիք հայ-ամերիկյան միջկառավարական հանձնաժողովին հայկական պատվիրակության ներկայացնելիք հիմնահարցերը քննարկվել են երեկ նախարարությունում տեղի ունեցած աշխատանքային նիստի ժամանակ: Դրանք են մակրոտնտեսական քաղաքականություն, գործարար միջավայր, էներգետիկա եւ շրջակա միջավայր, աղքատության դեմ պայքարի խնդիրներ:

Հաղորդվում է նաեւ, որ հանձնաժողովի նիստին հաջորդելու է Համաշխարհային բանկի եւ Միջազգային արժութային հիմնադրամի 2002 թ. տարեկան համաժողովը, որին մասնակցելու է ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարի գլխավորած հայկական պատվիրակությունը:

Պահանջվել է վերացնել խախտումները

ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի լրատվական ծառայությունից ստացած հաղորդագրության համաձայն, հանձնաժողովը «Սասուն-90» ԱԿ-ից պահանջել է վերացնել անբարեխիղճ մրցակցության դրսեւորումները: Վերջինիս ապրանքային եւ սպասարկման նշանները, կառուցվածքն ու գրառումները, գունային երանգները նմանեցված են «Յունիոն» ՍՊԸ-ի համապատասխան նշաններին: Հանձնաժողովն առայժմ սահմանափակվել է «Սասուն-90» ԱԿ-ին նախազգուշացնելով՝ պահանջելով վերացնել խախտումները եւ բացառել դրանց կրկնությունը:

Հաղորդագրությունից տեղեկանում ենք նաեւ, որ հանձնաժողովը 14 ապրանքային շուկաներում գերիշխող դիրք ունեցող է ճանաչել 15 տնտեսվարող սուբյեկտների: Սակայն անուններն առայժմ չեն հրապարակվում:

Ա. Մ.

Արեւելյան Ասիայի բաժին ՀՀ ԳԱԱ արեւելագիտության ինստիտուտի կազմում

Արտաքին գործերի նախարարության եւ ՀՀ ԳԱԱ հումանիտար գիտությունների բաժանմունքի առաջարկությամբ ՀՀ ԳԱԱ նախագահությունը որոշեց արեւելագիտության ինստիտուտի կազմում ստեղծել Արեւելյան Ասիայի բաժին:

Այս որոշումն ընդունվեց ՀՀ ԳԱԱ նախագահության սեպտեմբերի 18-ի նիստի ժամանակ:

Արեւելյան Ասիայի բաժնի խնդիրները պետք է լինեն Հնդկաստանի, Չինաստանի, Ճապոնիայի ժամանակակից պատմության, ներքին եւ արտաքին քաղաքականության, տնտեսության եւ տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական հարցերի ուսումնասիրությունը, Արեւելյան Ասիայի երկրների, մասնավորապես Հնդկաստանի, Չինաստանի եւ Ճապոնիայի հետ Հայաստանի Հանրապետության միջպետական հարաբերությունների ուսումնասիրությունը, Արեւելյան Ասիայի երկրների հետ հայերի պատմամշակութային կապերի եւ հայ համայնքների պատմության ուսումնասիրությունը, ինչպես նաեւ ՀՀ կառավարության, արտաքին գործերի նախարարության եւ պետական այլ մարմինների համար վերլուծական համապատասխան նյութերի, առաջարկությունների եւ հանձնարարականների պատրաստումը:

ՀՀ ԳԱԱ նախագահությունը որոշեց նաեւ դիմել ՀՀ կառավարությանն Արեւելյան Ասիայի բաժինը 10 գիտական աշխատակիցների հաստիքով բազային ֆինանսավորմամբ ապահովելու համար:

ՆԱՐԻՆԵ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ,
ՀՀ ԳԱԱ գիտական տեղեկատվության եւ լրատվության կենտրոն

ՀՀ-ում 1993 թ. Հունաստանի դեսպանի ցնցող բացահայտումները

Ինչպես արդեն հաղորդել ենք «Ազգի» սեպտեմբերի 18-ի համարում, 1993-94 թթ. Հայաստանում Հունաստանի դեսպան Լեոնիդաս Խրիզանթոպուլոսը, որն այժմ իր երկրի դեսպանն է Կանադայում, ցնցող, բայց հիմնավոր բացահայտումներ է արել Հայաստանի դեմ ուղղված այդ տարիների թուրքական նկրտումների վերաբերյալ: «Խորհրդարանի խոսնակ Ռուսլան Խասբուլատովը նախապես գաղտնի համաձայնության էր եկել Թուրքիայի վարչապետ Թանսու Չիլլերի հետ: Եթե Խասբուլատովին հաջողվեր դիմակայել Ելցինին, ապա նա ռուսական սահմանային զորքերը հանելու էր Կովկասի սահմաններից եւ Թուրքիային թույլ էր տալու սահմանափակ ներխուժումներ իրականացնել Հայաստանում (օգտագործելով քրդական հարցը որպես պատրվակ) եւ Վրաստանում (Աբխազիայի անվտանգությունն ապահովելու համար)», գրել է նա օրերս Լոնդոնում «Կոմիտաս» ինստիտուտի հրատարակած «Կովկասյան քրոնիկներ. Ազգակերտում եւ դիվանագիտություն Հայաստանում, 1993-1994 թթ.» վերնագրով իր հուշերի գրքում:

Նա այդ գաղտնի տեղեկությունը ստացել է Հայաստանում այն ժամանակվա Ֆրանսիայի դեսպան Ֆրանսուա դը Արտինգից: Նույն ժամանակվա Մ. Նահանգների դեսպան Հերրի Գիլմորը հաստատել է տեղեկությունը: Խրիզանթոպուլոսը նաեւ վկայակոչել է այդ օրերի թուրքական բանակի տեղաշարժերը սահմանային գոտում եւ Իրանի վրա հարձակումը 1993 թ. հոկտեմբերի 5-ին:

Գիտակցելով, թե ինչ ծանր հետեւանքներ կարող է ունենալ նման սպառնալիքը, Հայաստանի ազգային անվտանգության խորհուրդն անմիջապես միջոցներ է ձեռնարկել եւ երկրի զինված ուժերը պահել առավելագույն պատրաստականության վիճակում: Հայաստանի պաշտպանության նախարարը հաղորդակցության մեջ է մտել Ռուսաստանում իր գործընկերոջ հետ, որը վստահեցրել է նրան՝ ասելով, որ ռուսական բանակը պաշտպանում է Ելցինին: Եվ իրոք, մոսկովյան ճգնաժամը հարթվեց Ելցինի հաղթանակով:

Խորհրդային Միության փլուզումից հետո Ռուսաստանը, Եվրամիությունը եւ Մ. Նահանգները մրցակցում էին Կովկասին տիրանալու հարցում: Հույն դեսպանի բացահայտումն այժմ հաստատում է տարածաշրջանում ի հայտ եկած ռազմական միջամտությամբ դերակատարություն ունենալու թուրքական կառավարության պատեհապաշտ ձգտումների մասին «Ազգ»-ի մեկնաբանների նախապես կատարած դիտումները:

200 էջանոց հուշապատումը, որտեղ առաջին անգամ է խոսվում անկախ Հայաստանի գլխին կախված օտար ուժերի սպառնալիքի մասին, «Հայաստան: Մի ազգի վերածնունդը» հատորի ճանաչված հեղինակ Քրիստոֆեր Ուոքերը գնահատել է որպես «անկեղծ ու անպաճույճ ոճով գրված հետաքրքիր գիրք»:

«Աթենքի դեսպանը բարեկամաբար է տրամադրված, բայց նաեւ չի թաքցնում իր դժգոհությունը Երեւանի քաղաքականության որոշ ուղղություններից: Նրա կառուցողական քննադատության ոճն էլ գիրքը դարձնում է առավել ուսանելի», գրում է նա:

1993-1994. ցրտի տարիներ դեսպան Լեոնիդաս Խրիզանթոպուլոսը Կապանում

«Կովկասյան քրոնիկներում», բացի վերոհիշյալից, հարգարժան դեսպանը սրտացավ մտահոգությամբ նկարագրել է իր Հայաստան գալը Մոսկվա-Երեւան ինքնաթիռով, որտեղ չափազանց խճողված լինելու պատճառով իրեն տեղ է հատկացվել օդաչուի խցիկում, Արարատ լեռան անջնջելի տպավորությունը, Հունաստանի դեսպանատան կայացումը, ինչպես նաեւ հայ ժողովրդի սոցիալական վիճակը, բանկային համակարգի դրությունը եւ ընդհանրապես այդ տարիների դժվարությունները:

Գրքում, որը կարելի է ձեռք բերել «Կոմիտաս» ինստիտուտից, տեղ են գտել բազմաթիվ լուսանկարներ եւ մի քարտեզ: Հավելյալ տեղեկություններ գրքի մասին կարելի է ստանալ ինտերնետային ցանցի www.gomidas.org սայթից:

«Կենաց» փառատոն սեպտեմբերի 20-22-ը

Երեկ «Հայաստան-տեղեկատվություն» կենտրոնում տեղի ունեցած ասուլիսը նվիրված էր սեպտեմբերի 20-22-ը Հայաստանում անցկացվելիք անդրանիկ ամենամյա «Կենաց» փառատոնին: Բացումը տեղի կունենա այսօր Երեւանում: Փառատոնի նպատակը Հայաստանի մշակութային, պատմական, տնտեսական հարստությունները աշխարհին ներկայացնելն է:

«Կենաց» փառատոնը, որ զբոսաշրջությանը նպաստող հանգամանք կլինի՝ կհամախմբի մեր երկիր ժամանած հյուրերին եւ տեղացիներին, քանի որ Հայաստանը հյուրընկալ դառնալու եւ զբոսաշրջիկներին գրավելու շատ պոտենցիալ ունի՝ իր պատմամշակութային արժեքներով, ազգային կոլորիտով, կենցաղով, ավեստով, հողի բերք ու բարիքով:

Փառատոնի ծրագիրը ներկայացրեց «Հովնանյան-ինտերնեյշնլ» կազմակերպության ներկայացուցիչ Նինա Հովնանյանը:

Փառատոնի միջոցառումները կսկսվեն սեպտեմբերի 20-ին «Խորհրդարանը ժողովրդի համար» համերգով՝ ՀՀ Ազգային ժողովի շենքի բակում:

Սեպտեմբերի 21-ին, ժամը 18:30-ին Հանրապետության հրապարակից կազմակերպված հանդիսավոր երթը նվիրված կլինի Անկախության օրվան, որին կհաջորդի ներկայացումը: Իսկ ավարտին՝ ժամը 22:00-ին, կլինի հրավառություն:

Սեպտեմբերի 22-ին Հանրապետության հրապարակում, ժամը 11:00-ին կսկսվի մեծ տոնակատարություն՝ երգեր, պարեր, ուրախների եւ հնարամիտների ակումբի ներկայացում, բաժակաճառերի մրցույթ, աճուրդ: Ժամը 22:00-ին փակման արարողություն եւ դիսկոտեկ մինչեւ կեսգիշեր:

Իսկ մինչեւ սեպտեմբերի վերջերը տեղի կունենան մշակութային եւ այլ բնույթի բազմաթիվ միջոցառումներ:

Մ. Բ.

Հունանյանների քեռու «ինքնավերը»

Այս էլ որերորդ դատական նիստը Հունանյանների քեռին նվիրեց ինքն իրեն: Մինչ դատարանը ամբաստանյալ Վռամ Գալստյանի ասածները կհրապարակեր մյուս ամբաստանյալների համար, որպես կանոն չխոսկան ամբաստանյալ Համլետ Ստեփանյանը խոսեց: Խոսեց, որպեսզի մինչեւ դատական վիճաբանությունների փուլը «չխոսի» իր պաշտպան Աղասի Աբաբեկյանը:

Իսկ ավելի պարզ՝ Համլետ Ստեփանյանը գրավոր շնորհակալություն հայտնեց իր պաշտպանին՝ դատավարության ներկա փուլում նրա ծառայություններն ավելորդ համարելով:

Հետաքրքրական է, թե այդ ինչպե՞ս, ե՞րբ եւ ինչո՞ւ Համլետ Ստեփանյանի «հովերը» եկան ու հուշեցին վարվել այս կերպ:

Սա թերեւս քիչ կարեւոր, բայց ոչ անկարեւոր հարց է:

Շատ ավելի հետաքրքրական է, որ Հունանյանների քեռին մի քանի դատական նիստ զբաղեցրեց իրենով՝ մշուշոտ խոսումներ տալով, անգամ կանխատեսելով, որ իր դատապարտման հնարավոր ժամկետը կարող է լինել 15 տարին:

Դատավարությունը կշարունակվի երկուշաբթի:

Ա. Հ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային ցանցը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Տեղական

Անձնական հավակնության եւ «ինքնասպանության» ոսկե միջինը

Ընդդիմությունը կարող է առնվազն չորս թեկնածու առաջադրել

«Այդ միավորման ապագան շատ մշուշոտ է այն պարզ պատճառով, որ կուսակցությունները հիմնականում գաղափարական սկզբունքներով չէ, որ միավորվել են ասենք աջակողմյաններ, ձախակողմյաններ եւ այլն:

Այդ միավորման մեջ մեծ է նաեւ այն մարդկանց թիվը, ովքեր աթոռներ են փնտրում կամ արդեն կորցնելով՝ դժգոհում են: Բացի դրանից, գտնում եմ, որ այնտեղ հավասար կալիբրի ղեկավարներ կան եւ ընդհանուր լիդեր դառնալու պայքարը շատ թեժ է լինելու: Մենք արդեն իսկ տեսնում ենք, որ Գեղամյանը փորձում է բոլորին բացատրել, որ եթե ինքը չլինի օպոզիցիայի լիդեր, ապա միավորումից դուրս կգա: Այդտեղ հոգեբանական պրոբլեմ կա:

Համենայն դեպս, սա 1996 թ.-ի

թյունների շրջանում: Այսպես՝ «Սոցիալիստական Հայաստան» միավորումը, որն ամբողջ կազմով մտավ «16»-ի մեջ, ունի հստակ ձախ կողմնորոշում, հակված է դեպի Ռուսաստան, իսկ միասնական թեկնածուի հարցում դեռեւս հստակ դիրքորոշումներ չի հայտնում: «Սոց. Հայաստանի» սպասողականությունն ունի իր դրդապատճառները, որոնք կապված են ՀԴԿ ղեկավար Արամ Սարգսյանի՝ իրենց պոտենցիալ թեկնածուի առկայությամբ:

Այս տեսակետից ՍԻՄ-ի իրավիճակն առանձնապես չի տարբերվում: «Ազգային միաբանություն» կուսակցության հետ նախընտրական դաշինք կազմելուց, խորհրդարան մտնելուց, այնուհետեւ դաշինք լուծարելուց հետո վերջին շրջանում ՍԻՄ-ի եւ ԱՄ-ի

ցության նախագահը, չժխտեց իրենց տրամադրվածությունը ՀԺԿ-ի հետ առանձին նախընտրական դաշինք ձեւավորելու կապակցությամբ «Միասնության» օրինակով: Իհարկե, այս ուժերի համար առանձնահատուկ կարեւորություն է ստանում համատեղ մեկ թեկնածուի առաջադրման խնդիրը. «Հանրապետությունից» առաջարկում են Արամ Սարգսյանին, ՀԺԿ-ից՝ Ստեփան Դեմիրճյանին: Սակայն պետք է նշել, որ եթե այս երկու ուժերը երբեւէ մտածեին միայն իրենց շրջանակներում այս հարցը լուծելու մասին, նրանք արդեն իսկ հաջողություն կունենային՝ հաշվի առնելով հենց «Միասնության» փորձը:

Ակնհայտ է, որ վերոնշյալ բոլոր ներմիավորումային խմբավորումներն էլ սեփական պատկերացումներն ունեն

միավորումը չէ: Այն ժամանակ մեր հետեւում կանգնած էր ժողովուրդը, մենք նրա շունչն զգում էինք: Այսօրվա միավորումն ինքն էլ է զգում՝ հետեւում ժողովուրդ չունի: Ժողովրդին առնվազն անտարբեր է»:

ՀԺԱՄ ներկայացուցիչ, ԱԺ պատգամավոր Սեմյոն Բաղդասարյանի այս մեկնաբանությունները տարածվում են նաեւ իր նախկին կուսակիցների՝ Շավարշ Քոչարյանի, Արշակ Սադոյանի, Վազգեն Մանուկյանի վրա, որոնց գլխավորած կուսակցությունները եւս մաս են կազմում «16»-ի միավորմանը: Ընդ որում, այդ կուսակցությունները՝ ԱԺՄ, ԱԺԿ եւ ԱԺԴ, միավորման առանցքում այդքան էլ ֆավորիտային կարգավիճակում չեն: Իրենց արեւմտամետ ուղղվածությամբ, ազգային ժողովրդավարական՝ ժամանակի ընթացքում խեղաթյուրված գաղափարախոսությամբ այս երեք կուսակցություններն էլ միավորման շրջանակներում կարծես կղզիացած, անտեսված վիճակում են գտնվում: Հատկանշական է, որ միավորման ձեւավորման նախապատրաստական-բանակցային փուլում եւ ԱԺՄ-ն, եւ ԱԺԿ-ն, եւ ԱԺԴ-ն սկզբնական շրջանում արհամարհված էին եւ քննարկումներին պարզապես չէին հրավիրվում: Իսկ 16-ի միասնական թեկնածուի առաջադրման վերջին շրջանի խառնաշփոթում երկրորդական պլանում էր Վազգեն Մանուկյանի անունը: Այնպիսի տպավորություն է, կարծես ազգային ժողովրդավարներն իրենց գոյության միակ երաշխիքը տեսնում են միավորման մեջ՝ անգամ քաղաքական գործընթացներին ակտիվ դերակատարությունից հրաժարվելու գնով:

ԱԺՄ-ի այս սերուցքը, սակայն, «16»-ի միայն մեկ հատվածն է: Հետաքրքրական է, որ գրեթե նույնպիսի իրավիճակ է նաեւ մյուս կուսակցու-

միջեւ նախընտրական նոր համագործակցության նշաններ են ի հայտ գալիս: Նախ երկու կուսակցությունների համաձայնությամբ ԱՄ-ն ստացավ տեղամասային եւ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովներում լծակներ ապահովելու մենաշնորհը, ապա «Իրավունք» շաբաթաթերթի միջոցով ԱՄ ղեկավար Արտաշես Գեղամյանին հնարավորություն տրվեց հրապարակելու իր հակաճգնաժամային ծրագիրը: Նման զիջումները վկայում են, որ ՍԻՄ-ն ակնհայտորեն առավելությունն Արտաշես Գեղամյանին է տալիս՝ ռեզերվում պահպանելով Հրանտ Խաչատրյանին, իսկ հընթացս իբրեւ «ջեբի փող», օգտագործում դոկտ., պրոֆ. «Պուտինի խորհրդական» եւ այլ տիտղոսներով փետրազարդված Արամ Կարապետյանին: Անշուշտ, առաջին երկու գործիչների համար դժվար չի լինի իշխանության «բաժանման» շուրջ համաձայնությունների գալ՝ հաշվի առնելով նաեւ համագործակցության նախկին փորձը:

Միավորման մեջ հաջորդ դուետը, որը բացահայտ ֆավորիտի կարգավիճակում է եւ «16»-ի ուղղորդիչ ուժը՝ ՀԺԿ-ն եւ «Հանրապետություն» կուսակցություններն են: Եվ չնայած այս առավելությանը, իրականում երկուսի համար էլ 16 կուսակցությունների միավորումն ընդունվում է ոչ միանշանակորեն: Դեռ ձեւավորման նախօրեին երկուսն էլ խոսում էին առավել փոքրաթիվ, սակայն պոտենցիալ ներկայացնող ուժերի համագործակցության մասին, իրավացիորեն համարելով, որ այդ կերպ միայն հնարավոր կլինի համաձայնությունների գալ առանցքային հարցերում՝ միասնական թեկնածու եւ միասնական ծրագիր: Ավելին, Ալբերտ Բազեյանը՝ «Հանրապետություն» կուսակ-

գալիք ընտրություններին հետ կապված: Ազգային ժողովրդավարների ընդդիմադիր հատվածը բոլոր շանսերն ունի եթե ոչ ԱԺՄ վերադառնալու, ապա գոնե դաշինք կամ առանձին միավորում կազմելու եւ պաշտպանելու Վազգեն Մանուկյանի թեկնածությունը: Հաշվի առնելով ընդհանուր «կարկանդակը» կիսելու եւ շահաբաժիններ ստանալու հեռանկարը՝ Գեղամյանի եւ Ստեփան Դեմիրճյանի շուրջ համախմբվելու հնարավորություն ունեն նաեւ համապատասխանաբար ՍԻՄ-ը եւ «Հանրապետությունը»: Իսկ միավորման մյուս ուժերը, կանգնելով հիրավի ինքնամեկուսացման վտանգի առջեւ, ստիպված են լինելու այս խմբավորումներից առաջադրված թեկնածուներին պաշտպանել (ներառյալ նաեւ «Սոց. Հայաստանից»՝ Արամ Սարգսյանին):

Նկատի առնելով, որ միավորումն իրականում այդպես էլ չի կարողանալու միասնական թեկնածու գտնել, ամենահավանական տարբերակը թերեւս ընդդիմադիր դաշտի 3-4 թեկնածուով ընտրություններին մասնակցելն է: Հակառակ դեպքում ընդդիմությունն է գնալու ինքնասպանության ճանապարհով՝ զոհ գնալով անձնական հավակնություններին, առաջադրելով, ասենք, 10-11 թեկնածու: Դա հանգեցնելու է նրան, որ գործող նախագահին ի հակակշիռ ընդդիմությունը շատ ավելին է կորցնելու, քան ցանկանում է ձեռք բերել:

Օրերս նախագահի հայտնած ցանկությունը, թե լավ կլիներ «16»-ին հաջողվեր մեկ միասնական թեկնածու առաջադրել, իհարկե, հենց ընդդիմության համար ամենաշահեկան լուծումն է: Սակայն պրակտիկորեն, ելնելով ներկա իրավիճակից, այդ հեռանկարը միայն երազանք է թվում:

ԳՈՌ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ԻՆՔՆԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Առնո Բաբաջանյանի արձա՞նն է, թե՞...

Օրերս Կարապի լճի մոտով անցնելիս նկատեցի, որ արձան են տեղադրում: Մոտեցա եւ... զարհուրեցի: Արձանը սարսափ ֆիլմից դուրս պրծած արյունարբու հրեշի էր նման, որի ներքեւում գրված էր մեր այնքան սիրելի ու տաղանդավոր կոմպոզիտոր Առնո Բաբաջանյանի անունը: Ապշահար կանգնած էի, երբ մի երիտասարդ բացականչեց. «Վա՜յ, ես ձեր... էս լավ մարդուն էս ի՞նչ են արել: Վա՜յ, ես ձեր...»: Երկու օր շարունակ արձանի մոտ հավաքվում, վիճում ու բողոքում էին նույնիսկ քաղաքի հանդեպ արդեն անտարբեր դարձած երեւանցիները:

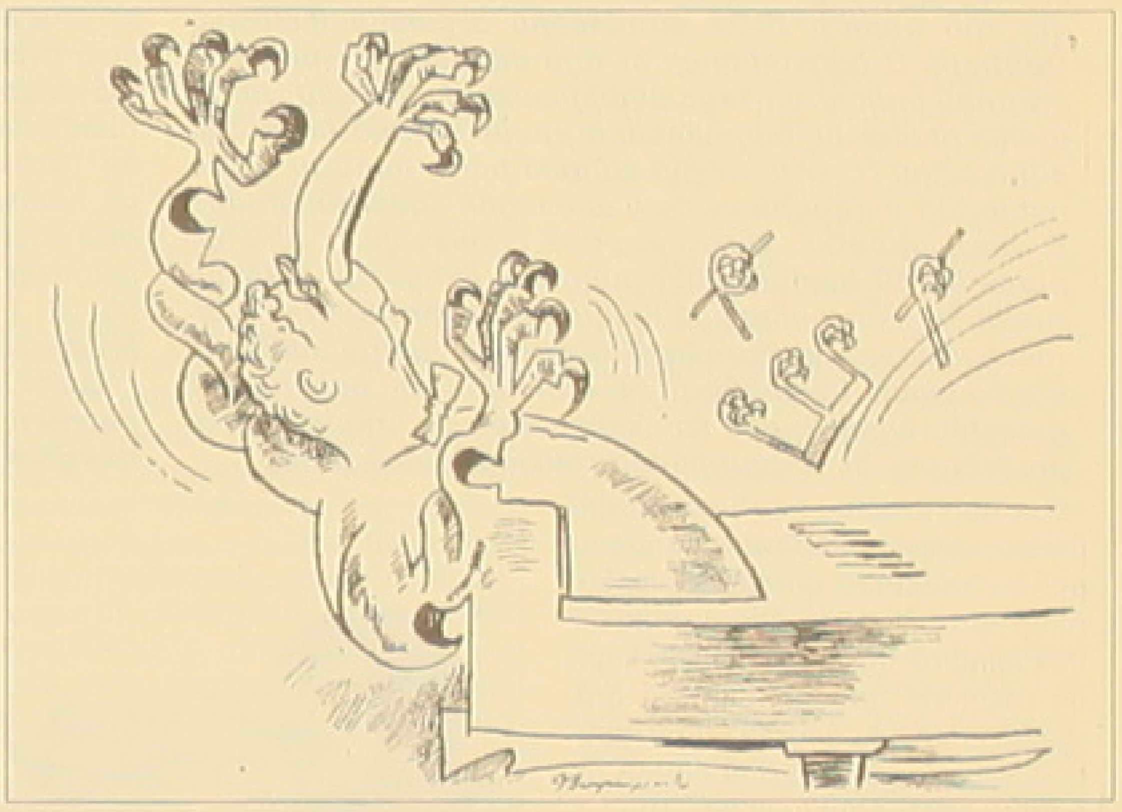

Իսկ երեկ «Առնո Բաբաջանյան» ֆոնդի հայաստանյան բաժանմունքի տնօրեն Ռոբերտ Հակոբյանը նկարիչների միությունում ասուլիս էր հրավիրել, որը, ցավոք, տեղի չունեցավ: Նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղամյանը հայտարարեց, որ ֆոնդը խնդրել է քննարկել արձանի հարցը, սակայն քննարկմանը կմասնակցեն միայն քանդակագործական բաժանմունքի անդամները: Նրանց դրական կամ բացասական կարծիքը գրավոր կուղարկվի ֆոնդի նախագահին: Եվ քանի որ լրագրողների առջեւ փակվեցին դռները, զուգարանում ճեպազրույց ունեցանք պրն Հակոբյանի հետ: «Ամենաթողության պայմաններում դեռ շատ ահավոր երեւույթների ականատես կլինենք: Պետական կառույցները չեն աշխատում, ֆինանսական միջոցներ չկան, եւ տեսեք, թե ինչ է կատարվում: Առնո Բաբաջանյանի արձանը պիտի կանգներ Կոմիտասի կամերային երաժշտության տան դիմաց, սակայն ֆինանսական բավարար միջոցներ չունենալու պատճառով մրցույթ չէինք հայտարարում: Դրա համար 15-20 հազար դոլար էր անհրաժեշտ», ասաց ֆոնդի տնօրենը: Առնո Բաբաջանյանի հետ երկար տարիներ համագործակցած, նրան ճանաչած ու մեծարած մարդն անընդունելի է համարում նրա կերպարին բնավ չհամապատասխանող արձանի տեղադրումը: «Մենք դեմ չենք քանդակագործական նոր ձեւերին ու մոտեցումներին, սակայն Դավիթ Բեջանյանի աշխատանքն ապագա սերունդներին թողնելու գործ չէ: Նա լավ գործեր, անշուշտ, ունի, բայց այս մեկը պարզապես չի ստացվել», ավելացրեց նա: Այո, Երեւանն այլեւս պետությանը չի պատկանում, այլ միլիոնատերերին: Ի՞նչ քաղաքապետարան, ի՞նչ որոշում, ի՞նչ թույլտվություն: Ով վճարում է, նա էլ տիրում է: Փողատերերը դիմել են ֆոնդին, իսկ վերջինս պահանջել է մրցույթ անցկացնել, նրանք էլ չեն ցանկացել ու իրենց գործն ավարտին են հասցրել: Տեղեկացանք, որ կոմպոզիտոր Էդուարդ Միրզոյանը երեկ դիմել է հանրապետության նախագահին, իսկ անվանի շատ արվեստագետներ ու մտավորականներ իրենց զայրույթն են արտահայտել ֆոնդի նախագահին:

Ի դեպ, ովքեր չհասցրեցին արձանով «զմայլվել», արդեն ուշացան: Երեկ թաքցրել էին կապույտ ծածկոցի տակ: Ոչինչ, հոգ չէ, նման արձաններ դեռ շատ կտեսնենք, քանի որ լավ վճարելու դեպքում Երեւանի ցանկացած մասում կարելի է տեղադրել ամեն ինչ:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«Օտարերկրյա ընկերությունները այստեղ կգտնեն նոր գործընկերներ»

Սկիզբը էջ 1

Երկրորդը, բացի վերջին տարիների համար սովորական դարձած սննդի, գյուղմթերքների վերամշակման արտադրությունից, այստեղ ներկայացված էին մեր արդյունաբերության այլ ճյուղերը ներկայացնող ձեռնարկությունները եւս: Այդ կապակցությամբ Արդյունաբերողների եւ գործարարների միջազգային կոնգրեսի (ԱԳՄԿ) նախագահ Վիկտոր Գլուխիխը հետեւյալն ասաց. «Մեկ տարվա ընթացքում ցուցահանդեսը փոխվել է, եւ բավականին նոր ապրանքներ, հատկապես ինտելեկտուալ նորույթներ են հայտնվել, ինչը շատ կարեւոր է»:

Վերջապես հետաքրքրությունը հայկական արտադրանքի նկատմամբ ավելացել է, ինչը դարձյալ վկայեց Վիկտոր Գլուխիխը, ասելով, որ իրենք Հայաստան են բերել 20 երկրների ընկերությունների ներկայացուցիչների: Նա նաեւ վստահություն հայտնեց, որ այս ընկերությունները Հայաստանում կգտնեն նոր գործընկերներ:

Ցուցահանդեսի բացման արարողությունից հետո, որտեղ իրենց ողջույնի խոսքն ասացին Հայաստանի վարչապետը, կազմակերպիչները՝ LOGOS կենտրոնի ներկայացուցիչներն ու ՀԱԳՄ նախագահը, ԱԳՄԿ նախագահը, կտրվեց մուտքի ժապավենը, եւ այցելուները մուտք գործեցին կառավարության շենքի սրահ: Հայկական ընկերությունների, հայ-շվեյցարական, հայ-գերմանական, հայ-հունական եւ այլ համատեղ ձեռնարկությունների ներկայացրած ապրանքատեսակներից ու ծառայություններից էին կահույքի պարագաները, զանազան շարժիչները, էլեկտրոնային գործիքները, հագուստը, ապակյա իրերը, փաթեթավորման, կենցաղային քիմիայի արտադրատեսակները, շինանյութերը, կոմպյուտերային ծրագրերը, քարամշակման, սննդի ապրանքները, զովացուցիչ եւ հանքային ջրերը, օպտիկական, լազերային սարքերն ու համակարգերը եւ այլն: Ցուցահանդեսում առանձին տաղավարներ ունեին նաեւ ռուսական, ուկրաինական եւ բելառուսական մի քանի ընկերություններ: Այդուհանդերձ, մեզ առավելապես հետաքրքրում էին հայկական արտադրական ընկերությունները, որոնց ներկայացուցիչների հետ կարճատեւ զրույցներ ունեցանք: Նրանցից առաջինը «Գառնի» միավորման գլխավոր մոդելյորն էր.

- Մենք կատարում ենք ամերիկյան «Ամերեքս» ընկերության պատվերները: Ձեռնարկությունում արտադրված փոքրիկների, կանանց ու տղամարդկանց բաճկոններն ու այլ հագուստներն արտահանվում են ԱՄՆ եւ այլ երկրներ: Տեղական շուկայի համար արտադրում ենք բանվորական հագուստ:

«Եվրոթերմ» ընկերությունն արտադրում է «Նոյյան» բնական հյութերը, որոնք արդեն հայտնի են մեր շուկայում: Հիմնական խնդիրն արտահանման նոր շուկաներ գտնելն է: Ընկերության ներկայացուցիչ Գրիգոր Համբարձումյանն այդ կապակցությամբ ասաց.

- Ցուցահանդեսից ակնկալում ենք նոր գործընկերներ գտնել, որպեսզի ավելացնենք արտահանման ծավալները: Ներքին շուկայում ընկերությունն արդեն ճանաչված է: Ներկայումս մեր հյութերն արտահանում ենք ԱՄՆ, Ռուսաստան, Լիբանան, Ֆրանսիա:

«Քրաուն քեմիքլը», որը ստեղծվել է համեմատաբար վերջերս (1997 թ.) եւ արտադրում է շինարարահարդարման ու կենցաղային քիմիայի ապրանքներ, ներկայացված էր մեծ տաղավարով: Նրա գործունեության մասին առավել մանրամասն պատմեց արդեն վերեւում հիշատակված ընկերության տնօրենների խորհրդի անդամ Արտավազդ Քոչինյանը.

- Այժմ 40-ից ավելի արտադրատեսակներ ենք արտադրում՝ էմուլսիա, տարբեր գույների ներկեր, մանրահատակի լաքեր, նիտրո-լաքեր (առաջին նման արտադրությունը Հայաստանում), մաքրող, լվացող, փայլեցնող, այդ թվում սանհանգույցները մաքրող, ապակիները, հարթ մակերեսները, ափսեները լվացող հեղուկներ: Արտադրության շուրջ 80 տոկոսը սպառվում է ներքին շուկայում: Համագործակցում ենք Երեւանի 500-ից ավելի խանութների հետ: Մեր արտադրանքը մարզեր տեղափոխում ենք մեր մեքենաներով եւ դա անում ենք առանց գնի մեջ փոփոխություն մտցնելու: Եթե ապրանքի գինը մատչելի է, եւ սպառողը գնելուց հետո տեսնում է, որ որակն էլ բարձր է, ապա դա նշանակում է, որ սպառումն ապահովված է: Մենք այդ սկզբունքով ենք աշխատում: Մեր արտադրանքի շուրջ 20 տոկոսն արտահանվում է Վրաստան, Միջին Ասիա, Ռուսաստան: Նոր պայմանագիր ունենք, որի շնորհիվ կընդլայնվի մեր ներկայությունը ռուսական շուկայում:

Ջրաչափերի արտադրությամբ է զբաղվում հայ-գերմանական «Արազեն» ձեռնարկությունը, որը ստեղծվել է 1 տարի առաջ: Ձեռնարկության տնօրեն Արա Սանթրոսյանը, անդրադառնալով գերմանական կողմի հետ համագործակցությանն՝ ասաց.

- Գերմանական կողմից մեր գործընկերն է հայտնի «Զեններ» ընկերությունը, որը ձեռնարկություններ ունի 80-ից ավելի երկրներում: Հայկական կողմի համահիմնադիրը «Երազ» ընկերությունն է: Համագործակցում ենք բավական երկար ժամանակ: Անցյալ տարվանից ստեղծել ենք համատեղ ձեռնարկություն՝ ջրաչափերն այստեղ արտադրելու համար: Պահեստամասերը ստանում ենք Գերմանիայից: Ստուգաչափումը մեզ մոտ է կատարվում: Մեր բնակարանային ջրաչափերը 10 հազար դրամ արժեն: Շուկայում կան ավելի էժանները, բայց մենք չենք էժանացնելու, որովհետեւ որակը համապատասխանում է արժեքին:

Իհարկե, անհնար է բոլոր ներկայացված ընկերությունների ներկայացուցիչների հետ զրուցելը կամ նրանց արտադրանքը ներկայացնելը: Սակայն այդ ամենի մասին պատկերացում կազմելու համար հետաքրքրվողներն այսօր եւ վաղը կարող են այցելել ցուցահանդես: Փակման հանդիսավոր արարողությունը կլինի վաղը ժամը 19-ին, որի ժամանակ էլ մասնակիցներին մրցանակներ եւ դիպլոմներ կշնորհվեն:

Արեն աբեղա Մանոսյան. «Հայ հոգեւորականը մշտապես կանգնած է եղել զինվորի կողքին»

Երկու տարի առաջ, 2000 թ. սեպտեմբերին, Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնում ստորագրվեց ՀՀ զինված ուժերում Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու հոգեւոր ծառայության կանոնադրությունը: Այս կանոնադրությամբ հստակեցվում ու կանոնակարգվում էր հոգեւոր ծառայության գործունեության դաշտը, որի հիմքերը դրվել էին դեռեւս 1997 թվականին երջանկահիշատակ Գարեգին Ա կաթողիկոսի եւ այն ժամանակ պաշտպանության նախարար երջանկահիշատակ Վազգեն Սարգսյանի համատեղ նախաձեռնությամբ ու ջանքերով: Այդ թվականին էր, որ առաջին անգամ իրրեւ հոգեւոր սպասավորներ ազգային բանակ մեկնեցին ճեմարանավարտ 8 սարկավագներ: Ծառայության նպատակն էր զինծառայողներին հաղորդակից դարձնել Քրիստոսի Ավետարանին եւ քրիստոնեական հավատքի սկզբունքներին Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու դավանանքի, եկեղեցական կանոնների եւ ավանդույթի համաձայն, դաստիարակել նրանց քրիստոնեական-բարոյական սկզբունքներով եւ ազգային-հայրենասիրական ոգով:

Ընդհանրապես, հոգեւոր ծառայությունը հայոց բանակում նորություն չէ: Նմանատիպ ծառայություն ստեղծված էր նաեւ Հայաստանի առաջին հանրապետության օրոք, որի բանակում հոգեւոր ծառայություն էին մատուցում զինդի քահանաները: Այն, բնականաբար, երկար կյանք չունեցավ: Արխիվային նյութերում այս մասին պահպանված են բավականաչափ նյութեր, որոնց թվում նաեւ այն ժամանակ Երեւանի փոխթեմակալ Խորեն արք. Մուրադբեկյանի (հետագայում Ամենայն հայոց կաթողիկոս) զինվորական քահանաների համար մշակված կանոնակարգի նախագիծը՝ ներկայացված Ամենայն հայոց Գեւորգ Ե կաթողիկոսի հաստատմանը: Ինչպես վկայում է ՀՀ զինված ուժերում հոգեւոր ծառայության առաջնորդ Տ. Արեն աբղ. Մանոսյանը, ներկայիս կանոնադրությունը մշակելիս եւս նկատի է առնվել Խորեն արք. Մուրադբեկյանի կազմած հրահանգի նախագիծը:

Այսօր հոգեւոր ծառայությունը ՀՀ պաշտպանության նախարարության բաղկացուցիչ մաս է կազմում եւ ղեկավարվում է հոգեւոր ծառայության առաջնորդի կողմից, որն էլ իր հերթին հաշվետու է Ամենայն հայոց կաթողիկոսին, ՀՀ պաշտպանության նախարարին եւ նախարարի դաստիարակչական գծով տեղակալին: Կանոնադրության համաձայն, հոգեւոր ծառայության առաջնորդն ու սպասավորներն ազատված են շարային ծառայությունից, եւ նրանց կեցության ձեւը հավասարեցված է սպայական անձնակազմի կեցությանը: Հոգեւոր սպասավորները ծառայությունն իրականացնում են եկեղեցական հանդերձանքով:

Ներկայումս Հայաստանի ազգային բանակում ծառայում է 23 հոգեւորական: Ըստ հայր Արենի, համարյա բոլոր զորամասերն էլ հոգեւոր սպասավոր ունենալու պահանջ են ներկայացնում: Սակայն հոգեւոր սպասավորների ոչ բավարար թվի պատճառով նախապատվությունը տրվում է հիմնականում սահմանային եւ մեծ զորամասերին:

Ինչպե՞ս է կազմակերպվում նրանց ծառայությունը եւ ի՞նչ խնդիրների են առնչվում. այս հարցերին է պատասխանում Հայր Արենը:

-Ընդհանրապես հոգեւորականի ներկայությունը բարերար ազդեցություն է ունենում զորամասի մթնոլորտի վրա: Հաճախ ծեւավորվում է փոխադարձ վստահության այնպիսի մթնոլորտ, երբ զինվորները գալիս են խոստովանության կամ ցանկանում են այս կամ այն հարցը քննարկել հոգեւորականի հետ: Այս տեսակետից կարեւոր է հոգեւորականի ներկայությունը ոչ միայն զինվորների, այլեւ սպաների համար: Ընդհանուր առմամբ եւ սպաները, եւ հրամանատարական կազմը, եւ հատկապես զինվորները գոհ են հոգեւորականներից:

Այն զորամասերում, որտեղ ունենք հոգեւոր սպասավոր, առավոտյան ու երեկոյան զինվորական հերթափոխերը ուղեկցվում են հոգեւորականի աղոթքով: Բացի այդ, օրվա ընթացքում, մարտական պատրաստության կամ այլ պարապմունքների կողքին դասաժամեր են հատկացված նաեւ հոգեւորականներին, որոնք զինվորներին ուսուցանում են Սբ. Գիրք Հայ առաքելական եկեղեցու պատմություն, կրոնական այլ գիտելիքներ: Կիրակի եւ հատկապես տաղավար տոներին զինվորները այցելում են նաեւ զորամասին մոտ գտնվող եկեղեցի եւ սիրով մասնակցում եկեղեցական արարողությանը: Ի դեպ, մատուռներ են կառուցվում նաեւ զորամասերում, օրինակ՝ Սիսիանում, Արարատում, Ճամբարակում:

- Ծառայության ընթացքում հոգեւոր սպասավորն անշուշտ հանդիպում է նաեւ աղանդավորների: Ինչպե՞ս են ձեւավորվում հարաբերությունները նրանց հետ: Արդյոք բարդություններ չե՞ն առաջանում:

- Որեւէ խնդիր այս առումով չունենք եւ դեռ ավելին: Չհաշված մեկ-երկու դեպք, երբ աղանդավոր զինվորականը հրաժարվել է մասնակցել հոգեւոր պարապմունքներին, հիմնականում հենց աղանդավորներն են ակտիվությամբ մասնակցում այդ դասերին: Քիչ չեն դեպքերը, երբ հոգեւոր դասերի ընթացքում նրանց մեջ հակառակ կարծիքն է ձեւավորվում եւ աղանդավոր զինվորը վերադառնում է Մայր եկեղեցի: Սա բնական ու հասկանալի է, քանի որ 18 տարեկան երիտասարդը, լինելով աղանդավոր ընտանիքի զավակ եւ մինչ այդ հաճախած լինելով միայն աղանդավորական հավաքների, քրիստոնեության մասին պատկերացում է կազմել միայն այդ տեսանկյունից: Հայ եկեղեցու մասին բացարձակ պատկերացում չունեցող այս երիտասարդը, առաջին անգամ շփվելով Հայ եկեղեցու սպասավորի հետ, շատ հաճախ բացահայտում է իրական քրիստոնեությունը եւ դարձի գալիս:

- Մի շարք երկրներում բանակի հոգեւոր սպասավորներն ունեն նաեւ զինվորական կոչումներ: Նախատեսվո՞ւմ է նման բան Հայաստանի ազգային բանակում: Ընդհանրապես որքանո՞վ է համատեղելի զինվորական կոչումը հոգեւոր կոչման հետ:

- Իրապես արտասահմանյան երկրներում բանակի հոգեւորականներն ունեն բարձր սպայական կոչումներ: Մեծ Բրիտանիայում, օրինակ, կապելլանները՝ բրիտանական բանակի հոգեւոր սպասավորները, ունեն անգամ գեներալական կոչումներ: Ինչպես մեր արտասահմանյան գործընկերներն են պնդում, դա վերաբերմունքի եւ հեղինակության բարձրացման նպատակով է: Այսինքն, երբ հոգեւոր սպասավորը նաեւ բարձրաստիճան զինվորական է, առավել ընդգծված է դառնում նրա նկատմամբ հարգանքը: Այդ հարցը քննարկվել է նաեւ մեզ մոտ, սակայն առայժմ նպատակահարմար չենք համարում, որ հոգեւորականը նաեւ զինվորական կոչում ունենա:

Հոգեւոր ծառայությունը հայոց բանակում երիտասարդ կառույց է, եւ մենք ձգտում ենք կապեր հաստատել այն երկրների հետ, որտեղ նմանատիպ ծառայությունը տարիների, նույնիսկ դարերի փորձ ու համապատասխան ավանդույթներ ունի: Նմանատիպ երկրներից է Հունաստանը, որի հետ ջերմ հարաբերություններ ունենք եւ փոխադարձ այցելություններով հունական կողմի հետ որոշ զորամասերում մատուռներ կառուցելու պայմանավորվածություն ենք ձեռք բերել: Բարեկամական կապեր ունենք նաեւ Մեծ Բրիտանիայի հոգեւոր ծառայության հետ, նախնական պայմանավորվածություն ունենք հոգեւոր զինվորական ծառայության վերապատրաստման նպատակով հոգեւորականներ ուղարկել բրիտանական բանակ:

- Այսինքն նպատակ կա՞ բանակում ունենալ մշտական պրոֆեսիոնալ հոգեւոր սպասավորներ:

- Այո: Թեւ հիմա էլ հոգեւոր ծառայության համար տարիների սահմանափակում չկա: Շատերը բանակում ծառայում են արդեն 3-4 տարի:

- Հայ ժողովրդի պատմության օրհասական պահերին Հայ եկեղեցու հոգեւորականը միշտ զենք է վերցրել եւ հաճախ դարձել հայրենիքի ազատության եւ պաշտպանության առաջնորդ: Այսօր Հայաստանում Եհովայի վկաները արգելում են հայ երիտասարդին զենք կրել: Ինչպիսի՞ն է Հայ եկեղեցու տեսակետը:

- Ընդհանրապես ուղղափառ քրիստոնեությունը դատապարտում է ցանկացած պատերազմ, ցանկացած արյունահեղություն: Բայց, դժբախտաբար, աշխարհում պատերազմները դեռեւս շարունակվում են: Հետեւաբար, երբ հայրենիքի պաշտպանության հարց է բարձրանում, եկեղեցին կոչ է անում իր ժողովրդին ու իր հավատացյալին դառնալ հայրենիքի պաշտպանության զինվոր, քանզի հայրենիքը աստվածային պարգեւ է եւ սրբություն յուրաքանչյուրիս համար, եւ յուրաքանչյուրս պարտավոր ենք պաշտպանել Աստծո կողմից մեզ տրված պարգեւը: Մեր եկեղեցին միանշանակ դատապարտում է հարձակողական պատերազմները եւ ցանկացած ագրեսիա: Սակայն հայրենիքի պաշտպանությունը նկատում է սրբազան պարտք: Այս է պատճառը, որ ժամանակին հայրենյաց պաշտպանները սրբացվել են եկեղեցու կողմից: Այս է պատճառը նաեւ, որ հայ հոգեւորականը հանուն հայրենիքի պաշտպանության հաճախ նաեւ զենք է վերցրել եւ հայրենիքի պաշտպանության ազատագրական պայքարներ ղեկավարել: Իզուր չէ, որ 17-18-րդ դարերի ազատագրական պայքարները Հայ եկեղեցու մեջ էին խմորվում, եւ եկեղեցականներն էին պայքարի հիմնական քաջալերողները: Դա բնական է, որովհետեւ եկեղեցականը երբեք իրեն անջատ չի համարել իր ժողովրդից: Այսպես էր նաեւ արցախյան ազատամարտի ժամանակ, երբ շատ հոգեւորականներ իրենց մասնակցությունը բերեցին արցախյան ազատագրական մարտերին Արցախում եւ սահմանամերձ շրջաններում լինելով զինվորի կողքին:

ՀԵՂԻՆԵ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

«Տարածաշրջանի արեւելագիտական կենտրոնը դառնալ»

Այսպես է մտածում եւ գործում ԵՊՀ արեւելագիտության ֆակուլտետի դեկան Գուրգեն Մելիքյանը

Հայագիտությունը դարի երկրորդ կեսից միանգամից ընդարձակվեց՝ կայուն տեղ զբաղեցնելով արեւելագիտության մեջ: Հայագիտությամբ եւ հայկական աղբյուրների շնորհիվ աշխարհի շատ երկրներում վերլուծվեցին պատմամշակութային բազմաթիվ հարցեր:

ԵՊՀ արեւելագիտության ֆակուլտետը մեծ ավանդ ունի հայագիտության զարգացման գործում: Վերջին տասնամյակի դժվարություններից չընկրկելով, շարունակում է նոր ծրագրեր ու մտահղացումներ իրականացնել նաեւ ֆակուլտետի դեկան, դոցենտ Գուրգեն Մելիքյանը: Ստորեւ ներկայացնում ենք մեր զրույցը ճանաչված մտավորականի հետ:

- Հայագիտությունը նոր շրջափուլ մտցնելու համար առաջիկայում ի՞նչ ծրագրեր ունեք:

- Հայագիտության զարգացումն ամենից առաջ պահանջում է հին լեզուների փայլուն իմացություն: Անվանի շատ հայագետներ լեզվաբանական մանրազնին ուսումնասիրությունների համար պարտադիր են համարել նաեւ պարսկերենի իմացությունը: Սակայն համալսարանում տարիներ շարունակ այն չի ընդգրկվել հայագիտական առարկաների մեջ, որն, ըստ իս, մեծ բացթողում է: Այս տարի բանասիրական ֆակուլտետն ընդունեց մեր առաջարկը, եւ մոտ ապագայում կունենանք հայագետ-իրանագետներ: Հայագիտության հարստությունները տարածելու եւ հայոց պատմության հնագույն շրջանի նոր ուսումնասիրություններ կատարելու համար պետք են բարձր ուժեր եւ նոր մոտեցումներ: Առանց մի քանի լեզուների տիրապետման դա հնարավոր չէ:

- Հայ պատմաբանները մեծ կարեւորություն են տալիս արաբագիտությանը, ասորագիտությանը, օսմանագիտությանը: Նախատեսո՞ւմ եք ֆակուլտետի ընդլայնում:

- Առաջիկայում նոր ամբիոններ բացելու հնարավորություն դեռեւս չունենք, սակայն նախատեսում ենք ընդլայնել մասնագիտացումները: Այսպես, մեծ հաջողություններ ունենք իրանագիտության բաժնում, ուստի սկսեցինք նաեւ քրդագիտություն ուսումնասիրել, այսօր արդեն լուրջ հիմքերի վրա են քրդագիտությունը եւ օսագիտությունը: Արաբագիտության բաժնում ուսումնասիրում ենք նաեւ եբրայերեն, որն ապագայում զուգե կառանձնանա եւ կուսումնասիրվի արամեագիտության հետ: Թուրքագիտության բաժինը նոր, կարող ուժերով է համալրվում եւ անպայման զարկ կտա օսմանագիտության զարգացմանը: Իրանագիտության ամբիոնում այս տարվանից բացվել են քրդագիտության եւ հնդկագիտության բաժիններ՝ մագիստրատուրայի մակարդակում: Այսօր հրատապ է հատկապես վրացերենի իմացությունը, քանզի Վրաստանում մեր պատմությունը հանիրավի խեղաթյուրվում է: Ի դեպ, մայր բուհում իրենց լեզուների դասավանդումը ֆինանսավորելու մեծ ցանկություն են դրսեւորում Չինաստանն ու Ճապոնիան: Կարծում եմ, այս հնարավորությունը համալսարանը չպիտի բաց թողնի ձեռքից:

- Արեւելագիտության ֆակուլտետի դիմորդների թիվը տարեցտարի ավելանում է: Դա գոհացնո՞ւմ է, թե՞ դժվարություններ է առաջացնում:

- Անշուշտ ուրախալի է, որ մեր երիտասարդները կրթության են ձգտում, չէ՞ որ մեզ իբրեւ ազգ պահել ու պահպանել է ամենից առաջ դպրությունը: Սակայն ֆակուլտետն այսօր տարածքի իմաստով չափազանց նեղ պայմաններում է աշխատում, եւ ուսանողների ավելացումն, ինչ խոսք, մեծ խնդիրներ է առաջացնում: Համալսարանի ռեկտորատը կազմակերպական հարցերում մշտապես աջակցում է մեզ, ուստի հույսով ենք, որ կկարողանանք ուսանողների թիվն ընդլայնել՝ մասնագիտական ավելի բարձր մակարդակ ապահովելու համար: Իրանագիտությունը մեզանում մեծ նվաճումներ է արձանագրում, որով էլ ըստ էության բացատրվում է դիմորդների նման հոսքը: Համոզված ենք, որ արաբագիտության եւ թուրքագիտության բաժիններն էլ շուտով կհասնեն ակադեմիական մեծ հաջողությունների: Մեր գերագույն նպատակը ոչ թե սոսկ բարձրորակ արեւելագետներ պատրաստելն է, այլեւ նրանց հայրենասիրական ոգով տոգորելը՝ հայրենիքի շահերն ամեն ինչից վեր դասելը: Այդ ուղղությամբ կազմակերպում ենք տարաբնույթ միջոցառումներ: Հաջորդ ուսումնական տարվանից մեր հնարավորությունները բավականին կմեծանան, կսկսենք աշխատել ավելի ընդարձակ պայմաններում, քանի որ մասնաշենքում տեղավորված ֆակուլտետներից մեկը կտեղափոխվի նոր մասնաշենք: Առջեւում մեծ ծրագրեր ու անելիքներ ունենք: Պիտի տարածաշրջանի արեւելագիտական կենտրոնը դառնանք, որտեսզի աշխարհի գիտնականներին ու պատմաբաններին ճանաչելի դարձնենք հայոց հնամենի պատմությունն ու մշակույթը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՆՈՐ ԲԱՆԱՁԵ՞Վ

ՄԱԿ-ում փորձաքարն ուժի գործադրման իրավունքն է

ԱՄՆ-ՌԴ հակամարտություն Իրաքի հարցում

Այժմ, երբ Սադդամ Հուսեյնը փաստորեն Իրաքում տեսչական ստուգումների վերսկսմանը. մնում է, որ ՄԱԿ-ը կողմնորոշվի, թե պե՞տք է արդյոք նոր բանաձեւ ընդունել Իրաքի վերաբերյալ:

Միջազգային տեսուչների վերադարձին Իրաքի տված համաձայնությունից հետո էլ կրքերը չհանդարտվեցին: Վաշինգտոնը շարունակում է ճնշում գործադրել Անվտանգության խորհրդի վրա, պահանջելով հակաիրաքյան կտրուկ քայլեր: «Ֆիգարո» թերթը տեղեկացնում է, որ Նյու Յորքում կազմակերպված մամլո ասուլիսում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանի երկու կողմերում նստած ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելը եւ ՌԴ արտգործնախարար Իգոր Իվանովը չեն կարողացել թաքցնել իրենց լուրջ տարաձայնությունները:

Փաուելն անբավարար է համարում 1999 թ. հենց ամերիկացիների ճնշմամբ Անվտանգության խորհրդի ընդունած թիվ 1284 բանաձեւի դրույթները: «Մենք անցյալում արդեն տեսել ենք Իրաքի խաղերը», հայտարարեց Փաուելը, ակնարկելով 1998 թ. դեկտեմբերին Իրաքից միջազգային տեսուչների արտաքսմանը հանգեցրած գործողությունները: Նրա կարծիքով, հարկավոր է ընդունել նոր եւ ավելի խիստ բանաձեւ:

Մինչդեռ Իվանովը գտնում է, որ ընդունված բանաձեւերն արդեն իսկ պայմաններ են ապահովում տեսուչների վերադարձի համար: Նա կարեւորում է տեսուչների աշխատանքի շուտափույթ վերսկսումը:

Ֆրանսիան դեռ չի հստակեցրել իր դիրքորոշումը, բայց բավարար է համարում թիվ 1284 բանաձեւը, որն ընդունվել է միջազգային տեսուչների արտաքսումից հետո:

Տեսուչների վերադարձի ժամկետը դեռեւս չի համաձայնեցված: Ըստ «Ֆիգարոյի», այս հարցում պարզություն կմտցվի սեպտեմբերի 30-ին Վիեննայում տեսուչների խմբի ղեկավար Հանս Բլիքսի հետ իրաքցիների հանդիպումից հետո:

ՄԱԿ-ում գլխավոր փորձաքարը նոր բանաձեւի ընդունման դեպքում Իրաքի դեմ ուժի գործադրման իրավունքի արձանագրումն է, եթե այդ երկիրը չկատարի ՄԱԿ-ի որոշումները: Արաբական լիգայի պետությունները, որոնք մեծ դեր խաղացին Իրաքի դիրքորոշման փոփոխման մեջ, դեմ են ուժի կիրառմանը: Վետոյի իրավունք ունեցող Ֆրանսիան ուժի կիրառումը հնարավոր է համարում մի նոր բանաձեւի ընդունման դեպքում, եթե պարզվի, որ Իրաքը չի կատարում նախորդ բանաձեւերը:

Անվտանգության խորհրդում թեժ քննարկումներ կծավալվեն եկող շաբաթ, երբ ԱՄՆ-ը ներկայացնի իր բանաձեւերը: Նախագահ Ջորջ Բուշի կոշտ դիրքորոշումը դժվար թե մինչ այդ փոխվի, քանի որ ԱՄՆ-ում մեկուկես ամիս հետո օրենսդրական մարմնի ընտրություններ են անցկացվելու: Բուշը չտեսնելու է տալիս Բաղդադի բարի կամքի քայլը՝ հետագա գործողությունների ամբողջ պատասխանատվությունը թողնելով ՄԱԿ-ին:

Պ. Ռ.

ՔԻՇՆԵՎՈՒՄ ՔՈՉԱՐՅԱՆԻ ՀԵՏ ՀԱՆԴԻՊԵԼՈՒՑ ԱՌԱՋ

Ալիեւը Մոսկվա կմեկնի սեպտեմբերի 23-ին

Նախնական պայմանավորվածության համաձայն, սեպտեմբերի 23–24-ը Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւն աշխատանքային այցով կլինի Մոսկվայում: Այս մասին «Թուրան» գործակալությանն ասել է Ադրբեջանում Ռուսաստանի դեսպան Նիկոլայ Ռյաբովը: Դեսպանի խոսքերով՝ այցի ընթացքում նախատեսվում է Կասպիցի հատակի բաժանման համաձայնագրի ստորագրում: Բացի այդ, Պուտինն ու Ալիեւը կքննարկեն տարածաշրջանային համագործակցության եւ անվտանգության, ինչպես նաեւ Կասպիցի իրավական կարգավիճակի հարցը:

Ալիեւի այցը Մոսկվա հետեւում է Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան խողովակաշարի հիմնարկեքին. սեպտեմբերի 18-ին Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ Թուրքիայի նախագահների մասնակցությամբ հանդիսավորությամբ նշվեց այդ նավթատարի շինարարության կառուցման սկիզբը, ինչին կտրականապես դեմ է Ռուսաստանը՝ մեկնաբանելով, թե քաղաքական այդ ծրագրով ԱՄՆ-ի կնքահայրությամբ Ադրբեջանը, Վրաստանը եւ Թուրքիան փորձում են Ռուսաստանին դուրս մղել կովկասյան տարածաշրջանից: Չորեքշաբթի օրը Նյու Յորքում գտնվող ՌԴ արտգործնախարար Իգոր Իվանովը հայտարարեց, որ Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի կառուցումն առաջին հերթին նպատակ է հետապնդում Ռուսաստանին դուրս մղել այն տարածաշրջանից, որտեղ Մոսկվան ունի «պատմական շահեր» եւ «նավթատարի կառուցումը կտրականապես ձեռնտու չէ մեր պետությանը»:

Կարելի է կանխատեսել, որ Մոսկվայում Հեյդար Ալիեւին այնքան էլ սիրալիր ընդունելություն չի սպասում: Թեեւ դեսպան Ռյաբովը չի նշում, բայց Պուտին-Ալիեւ հանդիպման ընթացքում ԼՂ հակամարտության կարգավորման խնդիրը դժվար թե շրջանցվի: Սեպտեմբերի 23-ին, երբ Ալիեւը կլինի Մոսկվայում, տարածաշրջան կժամանեն ԵԱՀԿ ՄԽ եռանախագահները եւ ՌԴ առաջին փոխարտգործնախարար Վյաչեսլավ Տրուբնիկովը: Սեպտեմբերի 26-ին արդեն Բաքվում Ալիեւը կհանդիպի ղարաբաղյան կարգավորման միջնորդներին:

Հոկտեմբերի 6–7-ը Ալիեւը կմեկնի Մոլդովայի մայրաքաղաք՝ մասնակցելու ԱՊՀ հերթական գագաթաժողովին: Հոկտեմբերի 7-ին Քիշնեւում նախատեսված է Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպում:

Հոկտեմբերի 13–14-ը, ինչպես հաղորդում է Բաքվի «525 գազետ» պարբերականը, Ալիեւը Ստամբուլում կմասնակցի Տնտեսական համագործակցության կազմակերպության (ՏՀԿ) անդամ պետությունների նախագահների հանդիպմանը:

Թ. Հ.

«Ալ Ղաիդան» ահաբեկչությունների համար կօգտագործի չեչեններին

Հետաքննությունների դաշնային բյուրոն տարածել է նախազգուշացում, ըստ որի հավանական է համարվում օդաչուների կողմից օդանավերի առեւանգման նոր տարբերակների մշակումը՝ ԱՄՆ-ի տարածքում ահաբեկչությունների իրականացման նպատակով: Ընդսմին «Ալ Ղաիդա» կազմակերպությունը, ՀԴԲ-ի տվյալներով, մտադիր է օդանավերի առեւանգումներին մասնակից դարձնել չեչեն գրոհայիններին:

ՀԴԲ-ն երկյուղներ ունի, թե «Ալ Ղաիդայի» ահաբեկիչները փնտրում են պայթուցիկ նյութերն աննկատ օդանավ մտցնելու եւ ստուգման սովորական միջոցներով դրանց բացահայտումն անհնար դարձնելու ուղիներ: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ ՀԴԲ տեղեկագրում նշված օպերատիվ տեղեկությունները հիմնված են «Ալ Ղաիդայի» գերյալ գրոհայինների ցուցմունքների վրա:

Ստացված տվյալների համաձայն, ահաբեկիչները քննության են առել մարդատար օդանավերի առեւանգման այնպիսի տարբերակներ, երբ օգտագործվում են «Ալ Ղաիդայի» հետ կապված եւ արդեն ԱՄՆ-ի տարածքում գտնվող 10-20 չեչեն գրոհայիններ:

Բեն Լադենը ծրագրել էր ոչնչացնել ԱՄՆ վարչակազմը

«Ալ Ղաիդայի» առաջնորդ Ուսամա բեն Լադենը մտադրվել էր ոչնչացնել ԱՄՆ պաշտպանության նախարարին, պետքարտուղարին, ինչպես նաեւ ԿՀՎ-ի եւ ՀԴԲ-ի տնօրեններին: Այդ մասին Ռոյթեր գործակալության թղթակցին հայտնել է սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունները հետաքննող Կոնգրեսի հանձնախմբի ղեկավար Էլեանոր Հիլը:

Նրա խոսքերով, վարչակազմի 4 գլխավոր անձանց թիրախ դարձնելու «Ալ Ղաիդայի» դիտավորության մասին ամերիկյան հատուկ ծառայությունները տեղեկացել են 1998 թ. նոյեմբերին եւ 1999 թ. օգոստոսին: Ըստ Ռոյթերի, նրանցից յուրաքանչյուրի սպանության դիմաց բեն Լադենը խոստացել էր 9 մլն դոլար:

Նախապատրաստվող մահափորձերի վերաբերյալ ստացված տեղեկությունները հաստատվեցին 2000 թ. փետրվարին: Հատուկ ծառայությունները դրանից հետո ուժեղացրին պետության առաջին անձանց պաշտպանությունը եւ իրականացրին մի շարք կանխիչ գործողություններ, որոնց մանրամասնությունները չեն հրապարակվում:

Էլեանոր Հիլը նաեւ հայտարարեց, որ 2000 թ. մարտին հատուկ ծառայությունները տեղեկություններ են ստացել, թե բեն Լադենի մարդիկ ահաբեկչություններ են նախապատրաստում Նյու Յորքում՝ Ազատության արձանի շրջանում, երկնաքերներում, ամերիկյան օդանավակայաններում եւ ատոմային էլեկտրակայաններում:

Ինդոնեզիայում հարձակվել են քրիստոնյաների 3 գյուղերի վրա

Մոլուքյան կղզիների հյուսիսում գտնվող ինդոնեզական Մորոտայ կղզում քրիստոնյաների 3 գյուղերի վրա մահմեդականների զինված հարձակումներից հետո հազարավոր անձինք ստիպված լքել են իրենց տները, առնվազն 2 մարդ է սպանվել: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ կղզում շարունակում են մահմեդականների եւ փոքրամասնություն կազմող քրիստոնյաների միջհամայնքային բախումները: Կողոպտվել են քրիստոնյաների հարյուրավոր տներ, ավերվել է մի քանի եկեղեցի:

Վերջին 3 տարիներին Մոլուքյան կղզիներում միջհամայնքային թշնամանքի դրսեւորումների հետեւանքով 5000-ից ավելի մարդ է զոհվել: Չնայած փետրվարին կրոնական երկու համայնքների ներկայացուցիչների ստորագրած հաշտության համաձայնագրին, կղզիներում պարբերաբար արյունահեղ բախումներ են լինում, պահպանվում է արտակարգ դրությունը:

Պ. Ռ.

Սերգեյ Լավրովը եւ Բենոն Սեւանը գլխավոր բանախոսներ ՄԱԿ-ի համայնքային եկեղեցական հավաքում

Հյուսիսային եւ Հարավային Ամերիկաների կանոնական ուղղափառ եպիսկոպոսների եւ արեւելյան ուղղափառ եկեղեցիների մշտական համագումարների հովանավորությամբ ՄԱԿ-ի համայնքային ներկայացուցիչների պատվին կազմակերպված երկրորդ միասնական ժամերգությունն ու հյուրասիրությունը այս տարի տեղի են ունենալու սեպտեմբերի 30-ին Նյու Յորքի Սուրբ Վարդան հայկական մայր տաճարում, հաղորդում է Մ. Նահանգների հայկական եկեղեցու թեմից ինտերնետային ցանցով ստացված տեղեկությունը:

Միասնական ժամերգության գաղափարը մտահղացվել էր անցյալ տարի համաշխարհային խաղաղության գործին նպաստելու եւ այդ ասպարեզում հավատի միահամուռ գործակցություն արտահայտելու նպատակով: Առաջին նման միջոցառումը տեղի էր ունեցել Սբ. Նիկոլաս հունական ուղղափառ մայր տաճարում, որտեղ գլխավոր բանախոսներն էին հույն արքեպիսկոպոս Դիմիտրիոսը, ՄԱԿ-ում Միացյալ Նահանգների դեսպան Ջոն Նեգրոպոնտեն եւ ՄԱԿ-ում ՀՀ դեսպան Մովսես Աբելյանը:

Այս տարվա միջոցառմանը բանախոսելու համար հրավիրված են ՄԱԿ-ում Ռուսաստանի մշտական ներկայացուցիչ, դեսպան Սերգեյ Լավրովը եւ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի տեղակալ եւ իրաքյան ծրագրի գործադիր տնօրեն Բենոն Սեւանը, որոնք միջազգային դիվանագիտության ճանաչված եւ հարգված անձնավորություններ են: Քարոզելու է Մ. Նահանգների հայկական եկեղեցու Արեւելյան թեմի առաջնորդ Խաժակ արք. Պարսամյանը, իսկ հետագա հյուրասիրության հանդիսավարն է լինելու ղպտի ուղղափառ եկեղեցու էկումենիկ հովիվ Բիշոյ Միխայիլը:

ԿԱԼԻՖՈՌՆԻԱ

Ո՛չ թուրքական չամիչին

«Ինչպես թուրքական պողպատը ժամանակին ողողեց Մ. Նահանգների շուկան եւ հարյուրավոր աշխատավորների դուրս մղեց, այնպես էլ այժմ թուրքական չամիչն է գրավել մեր երկրի շուկան՝ սպառնալով անգործության մատնել ազնիվ ու աշխատասեր հազարավոր հողագործների», նշել է Ամերիկայի Հայ ազգային կոմիտեի (ԱՀԱԿ) Կենտրոնական Կալիֆոռնիայի գրասենյակի նախագահուհի Հայկուհի Օհաննեսյանը:

Թուրքական չամիչի ամերիկյան շուկա ներկրման հարցը սուր բնույթ է ստացել, երբ հայտնի է դարձել, որ Սան Իոախին հովտի շատ ամերիկահայ խաղողագործներ դուրս են մղվում ասպարեզից: ԱՀԱԿ-ի Կենտրոնական Կալիֆոռնիայի գրասենյակն անմիջապես արձագանքել է դրան՝ նամակներ հղելով կոնգրեսականներ Ջորջ Ռադանովիչին եւ Քել Դուլիին, խնդրելով հետաքննություն անցկացնել այդ բնագավառում եւ պարզել, թե արդյոք չամիչն անօրինական ճանապարհով չի՞ մուտք գործում ԱՄՆ: Նրանք պահանջել են Կոնգրեսում քննարկել այդ հարցը:

«Ամերիկացի հողագործը պետք է պաշտպանված լինի ամեն տեսակի օտար ապրանքների ապօրինի ներկրումներից: Դրանք լուրջ սպառնալիք են մեր ժողովրդի համար: Այդ պատճառով մենք Վաշինգտոնում աշխատում ենք խոչընդոտել թուրքական ապրանքներին նախընտրություն տալու գործընթացը», ասել է ԱՀԱԿ-ի կենտրոնական գրասենյակի գործադիր տնօրեն Արամ Համբարյանը:

«Լոս Անջելես թայմս» թերթի սեպտեմբերի 5-ի համարում տպագրված մի հոդվածի համաձայն, չամիչի համաշխարհային պաշարի 25 տոկոսը թուրքական է:

«Մենք պայքար ենք ծավալում սպառողների շրջանում, որ գնեն միայն կալիֆոռնիական չամիչ», բացատրել է Հայկուհի Օհաննեսյանը:

Հ. Օ.

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Սպասվում է բացառիկ համերգ

Երեւանում ելույթ կունենա «Լոնդոն Սինֆոնիետա»-ն

128 716 երաժշտագետ ու արվեստաբան այսօր աշխարհի տարբեր երկրներում նստած փորձում են խոսքի վերածել երաժշտությունը՝ Աստծո ամենախորհրդավոր պարգեւներից մեկը: Եվ որքան մեծ է նրանց ճիգը, նրանք էլ մեզ նման սոսկ տեղեկություններ են հաղորդում երաժիշտների մասին: Ավելին անել հնարավոր չէ, որովհետեւ երաժշտությունն անթարգմանելի է: Եվ եթե դա ինչ-որ չափով հաջողվում է ոմանց, ապա միայն իրենց երաժիշտներին: Այդպիսիներից է «Լոնդոն Սինֆոնիետա»-ն, որի համերգը կայանալու է սեպտեմբերի 25-ին, ժամը 19-ին Ամերիկյան համալսարանի մեծ դահլիճում: Բրիտանական խորհրդի British Council եւ Հայ երաժշտական ինֆորմացիոն կենտրոնի համագործակցությամբ կայանալիք համերգն իսկապես իրադարձություն է լինելու հայ երաժշտական կյանքում: Կատարվելու են Օլիվըր Քնուսընի «Սրարշավ», Փիեռ Բուլեզի «Ալեծածան», Հարրիսոն Բիրթուիսըլի «Մեքենական Արկադիայի հավիտենական երգը», Թորու Թաքեմիցուի «Անձրեւել» եւ Յաննիս Քսենակիսի «Ծաղկում» ստեղծագործությունները:

«The inderendent» թերթի բնորոշմամբ «Անգլիայում նոր եւ նորարար երաժշտության աննախընթաց ախոյան» «Լոնդոն Սինֆոնիետայի» կոչումը ժամանակակից երաժշտությունն ամենաբարձր մակարդակով մատուցելն է: 1968-ին հիմնադրված այս համույթը կայացած ու ճանաչման արժանացած երգահանների գործերի հետ միասին կատարում է նաեւ մերօրյա ամենափայլուն ստեղծագործողների գործերը: Ուրախալին այն է, որ մեծ պահանջկոտությամբ ընտրված երկերի թվում Երեւանում կատարվելու է նաեւ հայ երգահանի Ստեփան Ռոստոմյանի «Մուտք» ստեղծագործությունը (դա լինելու է պրեմիերա):

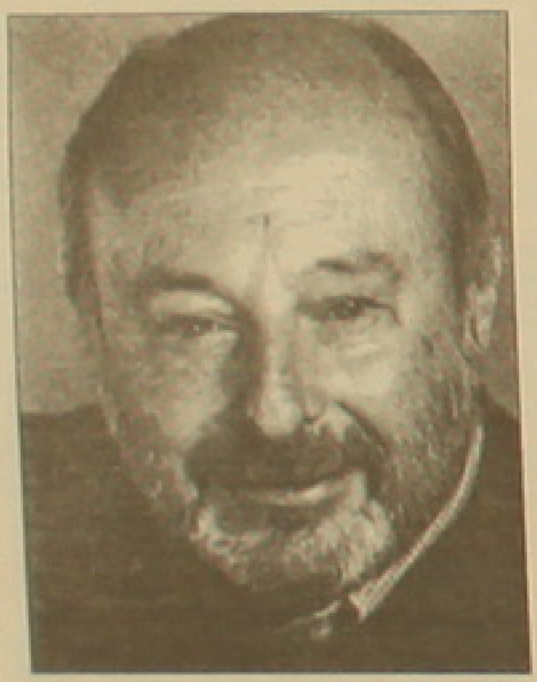

Դիեգո Մասոն

Երաժշտական ղեկավար Օլիվըր Քնուսընի եւ գեղարվեստական ղեկավար Գիլլիըն Մուրի առաջնորդությամբ համույթը վերջերս կազմակերպել է երաժշտական խոշոր միջոցառումներ եւ ներկայացրել Դյորդ Կուրթագի, Մաուրիցիո Քագելի, Էլիոթ Քարթըրի, Պիեռ Բուլեզի, Մագնուս Լինդբըրգի, Սթիվ Ռայխի, Փիթըր Էոտվյոշի, Թորու Թաքեմիցուի, Ջորջ Բենջըմինի եւ Օլիվըր Քնուսընի երաժշտությունը: Ինչպես տեղեկանում ենք երեւանյան համերգի առիթով տպագրված տեղեկատուից, «Լոնդոն Սինֆոնիետա»-ի այժմյան եւ ապագա պատվերների երգացանկի թվում են Սիլվինա Միլշտայնի, Սամ Հայդընի, Լուիս Անդրիեսընի, Ջուդիթ Ուայրի, Մարք-Անթընի Թըրնեյջի, Չարլզ Ուորինընի, Էզա-Պեկկա Սալոնընի, Թանսի Դեյվիսի, Դայ Ֆուջիկուրայի, Ջուլիըն Անդերսընի, Մորգըն Հեյզի, Փոլ Քլեյի եւ Ջոնաթըն Քոլի ստեղծագործությունները: Երիտասարդ եւ նորահայտ երգահանների համար ստեղծագործական հնարավորություններ ընձեռելու իր կոչումը համույթի առաքելության վճռորոշ կետերից է:

«Լոնդոն Սինֆոնիետան» նաեւ առաջատար է երաժշտական կրթության ասպարեզում: Երաժշտախմբի այսօրվա ծրագրերի շարքում են «Թավըները Փենթընվիլում»-ը (որի ներկայացման ընթացքում տեղի ունեցավ սըր Ջոն Թավըների հատուկ պատվերով ստեղծված գործի պրեմիերան կալանավորների կատարումով) եւ boulez-online ինտերնետային էջը: Լոնդոնի դպրոցական երեխաների մասնակցությամբ այս տարվա BBC Proms համերգաշարի ընթացքում ներկայացվեց Օլիվըր Քնուսընի օպերայի հիման վրա ստեղծված բեմադրությունը:

Միացյալ Թագավորությունում «Լոնդոն Սինֆոնիետա»-ի կենտրոնը էլիզաբեթ թագուհու դահլիճն է՝ Լոնդոնի Հարավային Ափ կոչվող թաղամասում: Համույթը ներկայացնում է բրիտանական եւ միջազգային ամենալավ երաժշտությունը թե այս դահլիճում, որպես Royal Festival Hall դահլիճի առընթեր արվեստագետներ, եւ թե արտասահմանում՝ համերգային կատարումներով:

Երեւանյան համերգի ժամանակ նվագախումբը ղեկավարելու է ֆրանսիացի դիրիժոր Դիեգո Մասոնը: Ինչպես նշված է տեղեկագրում, նա, ավարտելով Փարիզի կոնսերվատորիան, Domaine musi-cale-ում (երաժշտական տիրույթ) դարձել է հարվածային գործիքներ նվագող երաժիշտ: Պիեռ Բուլեզի մոտ ուսանելուց հետո Դիեգո Մասոնը ստեղծել է Musigue vivant («Կենդանի երաժշտություն») համույթը, որի ղեկավարն է մինչեւ օրս, եւ որը կանոնավոր համերգներով հանդես է գալիս եւ ներկայացնում է ժամանակակից կարեւոր ստեղծագործություններ: 1970-ական թվականներին որպես Մարսելի օպերայի երաժշտական տնօրեն, նա հասել է նշանակալից հաջողության, եւ, ճանաչվելով միջազգային բարձր պահանջմունքներ բավարարող դիրիժոր, հանդես է եկել Եվրոպայում, Սկանդինավիայում, Անտիպոդներում (Նոր Զելանդիա): Դիեգո Մասոնը Եվրոպայում ելույթ է ունեցել Բեռլինի սիմֆոնիկ, Շտուտգարդի կամերային, Ռադիո Ֆրանսի, Ռոմանական Շվեյցարիայի, «Ստավանգեր սիմֆոնիկ» նվագախմբի, Հելսինկիի «Ավանտի» կամերային, «Բուդապեշտ ֆեստիվալ», «Բերգեն ֆիլհարմոնիկ», Նիդեռլանդների ռադիոյի ֆիլհարմոնիկ եւ «Ռեզիդենտիե» նվագախմբերի հետ:

Դիեգո Մասոնը սերտ հարաբերությունների մեջ է երիտասարդ նվագախմբերի հետ, այդ թվում՝ Միացյալ Թագավորության Թրինիթի երաժշտական քոլեջի նվագախմբի, Նյու Յորքի Ջուլիարդ երաժշտական դպրոցի նվագախմբերի, Գալեսի երաժշտական եւ թատերական դպրոցի, ավստրալիական երիտասարդական նվագախմբի հետ: Նա միաժամանակ կանոնավոր կերպով դիրիժորական դասեր է տալիս Դարտինգտոնի միջազգային ամառային դպրոցում:

Տեղեկանում ենք նաեւ, որ Դիեգո Մասոնը կանոնավոր կերպով այցելում է Միացյալ Թագավորություն, որտեղ ելույթներ է ունեցել BBC սիմֆոնիկ նվագախմբի, BBC ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի, BBC շոտլանդական սիմֆոնիկ նվագախմբի, «Լոնդոն Սինֆոնիետայի», Հալլե նվագախմբի, Անգլիական Հյուսիսային ֆիլհարմոնիայի, «Նաշ» համույթի, «Օպերա ֆակտորիի» եւ «Օպերա Նորթի» հետ: Այս վերջինիս հետ էլ ներկայացրել է Ռոբերտ Սաքսոնի «Կարիտաս» օպերայի պրեմիերան: Դիեգո Մասոնը բոլորովին վերջերս մեծ հաջողությամբ ղեկավարեց Սալի Բիմիշի նոր օպերան՝ «Հրեշը» («Monster») Շոտլանդիայի օպերային թատրոնում:

Կարծում ենք, որ Դիեգո Մասոնի ղեկավարությամբ «Լոնդոն Սինֆոնիետայի» երեւանյան համերգը փայլուն կանցնի եւ նոր ազդակներ կհաղորդի հայ երաժշտական աշխարհին:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ՎԵՐԱԾՆՎՈՒՄ Է ՀԻՆ ԵՐԵՎԱՆԸ

Մշակութային «Նարեկ» ակումբը՝ ինտելեկտուալների հավաքատեղի

«Ֆիեստա» բար-ռեստորանում չորեքշաբթի օրը տեղի ունեցավ «Նարեկ» մշակութային ակումբի բացումը: Ըստ հետաքրքրությունների եւ նախասիրությունների ստեղծվող մշակութային ակումբների գոյությունը Երեւանում դառնում է մտավորական որոշակի շրջանակների յուրատեսակ հավաքատեղի: «Նարեկ» ակումբի տնօրեն Տիգրան Հակոբյանը կարծում է, որ այն հետագայում կդառնա ինտելեկտուալների հավաքատեղի, ուր կստեղծվի մթնոլորտ՝ ազգային, մշակութային, սոցիալական, հոգեւոր տարաբնույթ հարցերի քննարկման, մտքերի, կարծիքների փոխանակման համար, իսկ ազգային պետության ստեղծման գաղափարն աշխատանքային հիմնական լեյտմոտիվն է լինելու:

Ակումբի ստեղծման մեջ իրենց դերն են կատարել մի շարք անձինք, իսկ Գագիկ Բեգլարյանը՝ «Նարեկ» ակումբի խորհրդի նախագահը, աջակցել է մշակութային շատ ծրագրերի իրականացմանը: Ակումբում քննարկվող հարցերը բազմաբովանդակ են լինելու՝ մայրաքաղաքի բնակչությանը, հայությանը հուզող խնդիրներ: Ակումբը հյուրընկալելու է մտավորականներին, եւ հատկապես ուշադրության կենտրոնում լինելու է երիտասարդությունը: Ակումբն իր ծավալման բնականոն ընթացքի մեջ միայն կիսակեցնի մշտական այցելուներին, քանի որ այստեղ կգան նրանք, ովքեր ակումբում կգտնեն իրենց գաղափարների, մտածողության, աշխարհընկալման ընդհանրություններ եւ կզգան, «որ առանց այս ակումբի իրենց կյանքում ինչ-որ բան պակաս է»:

Երեկվա առաջին հավաքին ներկայացվեց Կարեն Երվանդյանի «Քրիստոսի երկրորդ գալուստը կամ Բաբելոնի մեջտեղ ելէք, ով իմ ժողովուրդս» գիրքը եւ դրվեց քննարկման: (Գրքի տպագրությունը հովանավորել է «Նարեկ» ակումբը):

Գիրքը նկատվեց իբրեւ նոր խոսք հոգեւոր արժեքների գնահատման տեսակետից, ոչ իբրեւ նեղ աստվածաբանական մեկնաբանություն կամ էլ մտավարժանք, այլ իբր հեղինակի հոգեւոր ապրումների «տեղատվություն-մակընթացությունների» հետեւանք:

Զերծ մնալով սեփական մեկնաբանությունից (ընթերցած չլինելու պատճառով) նկատենք, որ գիրքը ներկայացվեց բացառիկ իր տեսակի մեջ, իբրեւ ժամանակակից աշխարհի եւ մարդկային արժեքների նոր մեկնաբանություն, հոգեւոր ներշնչանքով գրված այս գիրքը ժամանակի պահանջն է, ու պատահական չէ, որ ստեղծվել է մեզանում, որտեղ դրված է հոգեւոր Ավարայրի, այսինքն՝ այսօրվա բոլոր տեսակի հարձակումների դեմ պայքարի խնդիրը: Ըստ Արամ Սիմոնյանի («Ներդաշնակ աշխարհ» կազմակերպության հիմնադիր եւ նախագահ), գրքի խմբագրի՝ բանասիրական գիտությունների թեկնածու Հայկազուն Ալվրցյանի, դերասան Լեւոն Թուխիկյանի, Էդիկ Եսայանի եւ Հայ ավետարանչական ընկերակցության առաջնորդ Ռընե Լեւոնյանի, գիրքն աստվածաշնչյան յուրովի մեկնաբանություն է, ուր հավատը դարձել է անձնական ապրում, փորձ, «մտերմիկ գաղափար» ու զրույց մեր եւ մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի միջեւ: Բանախոսներն իրենց ելույթներում շոշափեցին Հայաստանում աղանդավորության տարածման պատճառների, մասոնության եւ հրեականության հետ առնչվող հարցեր՝ հույս ունենալով, որ գիրքը չի դառնա քաղաքական շահարկման առարկա կամ կուսակցական ծրագիր:

Ընդմիջումից հետո «Նարեկ» ակումբի մասնակիցները քննարկեցին Ֆրունզե Դովլաթյանի ծննդյան 75-ամյակի առիթով իրենց ծրագրերը:

Մ. ԲԱՂԱԼՅԱՆ

Ամբողջական պատարագը խտացյալ սկավառակի վրա

Հայ եկեղեցու արեւելյան թեմի առաջնորդ Խաժակ արք. Պարսամյանի նախաձեռնությամբ թեմի հոգեւոր երաժշտության տնօրեն Խորեն Մեյխանաջյանն այժմ գտնվում է Հայաստանում խտացյալ սկավառակի (CD) վրա պատարագը՝ մեր հոգեւոր երաժշտության անզուգական գոհարը, ձայնագրելու նպատակով:

«Դրանով 2002 թիվը նշվելու է որպես սուրբ պատարագի տարի: Մեր ձեռքի տակ, անշուշտ, ունենք պատարագի ձայնագրություններ, սակայն բոլորն էլ թերի են, ոչ ամբողջական: Մեկում պակասում է մի մաս, մյուսում մեկ ուրիշ մաս: Այս մեկը եկմալյանի ամբողջական ստեղծագործությունն է լինելու, որն իրականացնելու ենք Կոմիտասի անվան կամերային երգչախմբի աջակցությամբ», նշել է այս առիթով Խորեն Մեյխանաջյանը, որն ամռանը հագեցած ծրագրերով Ամերիկայում, թեմի ամառային ճամբարներում հանդես գալուց եւ Մինեսոտայում մի նոր եկեղեցու օծմանը մասնակցելուց հետո այժմ, ըստ էլ. փոստով ստացված տեղեկության, ամենայն ոգեւորությամբ լծված է այդ գործին: Երեսունվեց պրոֆեսիոնալ երգիչների հետ աշխատանքը համերգային ծրագիր չի լինելու, այլ աղոթքի ձայնագրություն, որը նախատեսվում է ավարտել մեկ ամսվա ընթացքում: Խտացյալ սկավառակը Ամերիկայում վաճառքի է հանվելու նոյեմբերի կեսերին:

Տ. Ծ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Անիի հազարամյա փառքը

Օշականի Ս. Մեսրոպ Մաշտոց դպրատունը Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ-ի հովանավորությամբ կազմակերպում է Անիի Մայր տաճարի օծման 1000-ամյակի առիթով գիտաժողովներ, ցուցահանդեսներ, գեղարվեստական ձեռնարկներ: Հանդիսությունները կսկսվեն սեպտեմբերի 22-ին Էջմիածնի Մայր տաճարում մատուցվող Ս. Պատարագով, որից հետո վեհարանի դահլիճում տեղի կունենա գիտաժողովի հանդիսավոր բացումը Վեհափառ հայրապետի նախագահությամբ: Գիտաժողովն իր աշխատանքները կշարունակի սեպտեմբերի 23-ին Օշականի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոց դպրատանը: Գիտաժողովին մասնակցելու են մոտ 35 պատմաբաններ, գիտնականներ, ճարտարապետներ:

Սեպտեմբերի 24-ին «Անիի ներկան եւ ապագան» թեմայով կկազմակերպվի կլոր սեղան ԳԱ ակադեմիայի հանդիսությունների դահլիճում: Նույն օրը, ժամը 14.00-ին, ակադեմիայի մեծ դահլիճում 1000 ուսանողներ կմասնակցեն հանդիսավոր նիստին, ուր հրավիրված են ղեկավար այրեր, մտավորականներ եւ հոգեւորականներ: Միաժամանակ ցուցահանդեսներ կբացվեն հայ ճարտարապետության ինստիտուտ-թանգարանում՝ Անիի ճարտարապետությունը, իսկ Ազգային գրադարանում՝ Հոգեւոր Անի թեմաներով:

Սեպտեմբերի 26-ին, ժամը 19.00-ին, Կինոյի տան դահլիճում Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի կատարմամբ կհնչի Ալան Հովհաննեսի թիվ 23 «Անի» սիմֆոնիան, որն առաջին անգամն է կատարվում Հայաստանում: Աննա Մայիլյանի եւ Դանիել Երաժշտի կատարմամբ կհնչեն XI դարի շարականներ ու տաղեր: Սեպտեմբերի 27-ին ուխտագնացները հնարավորություն կունենան Ախուրյան գետի ափից դիտել Անիի ավերակները, որտեղ էլ կկատարվի հոգեհանգստյան պաշտոն եւ խաչքարի տեղադրում: Այդ նույն վայրում Անիի մայր տաճարը կառուցող Կատրամիդե թագուհու հիշատակին սպիտակ շուշաններից հյուսված ծաղկեպսակը կնետվի Ախուրյան գետը: Երեկոյան Գյումրու Ամենափրկիչ եկեղեցու հարեւանությամբ, Գյումրու թեմի առաջնորդի եւ քաղաքապետի հովանավորությամբ, կեզրափակվի միջոցառումների լայն ծրագիրը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«Բավարիայի» տհաճ անակնկալը

Ֆերգյուսոնը «Մաքքաբիին» շփոթեց «Հապոելի» հետ

Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշրջանում չորեքշաբթի կայացած հանդիպումներն աչքի ընկան բարձր արդյունավետությամբ. 8 խաղում խփվեց 34 գնդակ: Այդ գոլերից 15-ը գրանցվեց «F» խմբի 2 խաղում: «Մանչեսթր Յունայթեդը» սեփական հարկի տակ 5-2 հաշվով հաղթեց մրցաշարի նորեկ Հայֆայի «Մաքքաբիին», իսկ հունական «Օլիմպիակոսը» պարզապես ջախջախեց «Բայերին» (6-2): Հետաքրքրական միջադեպ էր տեղի ունեցել խաղի նախօրյակին, երբ «Մանչեսթր Յունայթեդի» մարզիչ Ալեքս Ֆերգյուսոնը մամուլի ասուլիսի ժամանակ պատասխանելով այն հարցին, թե ինչպիսի՞ կարծիքի է մրցակցի մասին, «Մաքքաբիին» շփոթել էր «Հապոելի» հետ, նշելով, որ իսրայելական ֆուտբոլն առաջադիմել է, ինչի մասին վկայում են հաղթանակները Մոսկվայի «Լոկոմոտիվի», «Պարմայի» եւ «Միլանի» նկատմամբ: Երբ իսրայելական հեռուստատեսության մեկնաբանը մարզչին ուղղել էր, նշելով, որ նա խոսում է ոչ թե «Մաքքաբիի», այլ «Հապոելի» մասին, Ֆերգյուսոնը զարմացած հարցրել էր. «Նրանք ի՞նչ է, փոխե՞լ են թիմի անվանումը»: Միայն մամուլի ասուլիսը վարողի գլխի շարժումից հետո էր անվանի մարզիչը հասկացել իր սխալը, որից հետո ամբողջովին սփրթնել էր:

«E» խմբում հանդես եկող Կիեւի «Դինամոն» սեփական հարկի տակ վստահ հաղթանակ տոնեց «Նյուկասլի» նկատմամբ: Արդեն 17-րդ րոպեին թիմի ուզբեկ լեգեոներ Շացկիխը հեռահար հարվածով բացեց հաշիվը: Իսկ 2-րդ խաղակեսում բելառուս Ալեքսանդր Խացկեւիչն ամրապնդեց թիմի հաղթանակը: Հետաքրքրական է, որ «Դինամոյի» մեկնարկային կազմում խաղադաշտ է դուրս եկել ուկրաինացի միայն 3 ֆուտբոլիստ՝ Վիտալի Ռեւան, Անդրեյ Նեսմաչնին եւ Անդրեյ Գուսինը: Խաղից հետո կայացած մամուլի ասուլիսում «Դինամոյի» գլխավոր մարզիչ Ալեքսեյ Միխայլիչենկոն իր գոհունակությունն է հայտնել թիմի խաղից եւ հանդիպման արդյունքից, նշելով, որ «Նյուկասլի» ավագ Ալան Շիրերին անհատապես հսկող Գուսինը կարողացավ մեկուսացնել նրան: «Նյուկասլի» մարզիչ Բոբի Ռոբսոնը եւս գոհ էր իր թիմի խաղից, բայց անգլիացիներին չհաջողվեց ճեղքել մրցակցի պաշտպանությունը:

Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարում անհաջող մեկնարկեց նաեւ Ռուսաստանի 2-րդ ներկայացուցիչը՝ «Լոկոմոտիվը»: Դաշտի տերերի բազմաթիվ գրոհներն արդյունք չտվեցին, իսկ ահա «Գալաթասարայը» 2 անգամ կարողացավ գրավել դարպասը:

Իր մարզասերներին տհաճ անակնկալ մատուցեց Մյունխենի «Բավարիան»՝ սեփական դաշտում պարտվելով «Դեպորտիվոյին» (2-3): Հանդիպման հերոսը Մակայն էր, որը դարձավ «հեթ-տրիկի» հեղինակ: Ներկայացնում ենք անցկացված խաղերի համառոտ վիճակագրությունը.

«E» խումբ

«Դինամո» Կ.-«Նյուկասլ»՝ 2-0

Շացկիխ (17), Խացկեւիչ (62):

«Ֆեյենոորդ»-«Յուվենտուս»՝ 1-1

0-1՝ Կամորանեզի (32), 1-1՝ Վան Հոյդոնկ (75):

«F» խումբ

«Մանչեսթր Յունայթեդ»-«Մաքքաբի»՝ 5-2

0-1՝ Կատան (8), 1-1՝ Գիգզ (10), 2-1՝ Սոլսկյաեր (35), 3-1՝ Վերոն (46), 4-1՝ Նիստելրոյ (54), 4-2՝ Կոեն (86), 5-2՝ Ֆորլան (89՝ 11 մ):

«Օլիմպիակոս»-«Բայեր»՝ 6-2

0-1՝ Նոյվիլ (22), 1-1՝ Ջովաննի (27), 2-1՝ Խանակոպուլոս (38), 3-1,5-1՝ Ջորջեւիչ (44, 64՝ 11 մ, 73), 5-2՝ Շնայդեր (78), 6-2՝ Ջետերբերգ (87):

«G» խումբ

«Միլան»-«Լանս»՝ 2-1

Ինձագի (57, 61), Մորեյրա (75):

«Բավարիա»-«Դեպորտիվո»՝ 2-3

Մակայ (12, 45, 77), Սալիխամիջիչ (57), Էլբեր (64):

«H» խումբ

«Լոկոմոտիվ»-«Գալաթասարայ»՝ 0-2

Սաս (72), Արիֆ (81):

«Բարսելոնա»-«Բրյուգե»՝ 3-2

1-0՝ Լուիս Էնրիկե (5), 1-1՝ Սիմոնս (22՝ 11 մ), 2-1՝ Մենդյետա (40)

3-1՝ Սավիոլա (43), 3-2՝ Էնգելբերտ (85):

«Փյունիկի» ռեկորդը

«Փյունիկ»-«Լոռի» խաղում գրանցված հաշիվը (13-2) ոչ միայն ընթացիկ առաջնության, այլեւ «Փյունիկի» ամենախոշոր հաշվով հաղթանակն էր երկրի առաջնություններում: Մինչ այդ, թիմի ամենախոշոր հաշվով հաղթանակը գրանցվել էր 1992 թ.՝ անդրանիկ առաջնությունում («Կիլիկիա»՝ 12-1): Ինչ վերաբերում է «Լոռուն», ապա նախկինում փյունիկցիները 2 անգամ վանաձորցիներին հաղթել էին 10-0 հաշվով (1994, 1997 թթ.): «Փյունիկը» ՀՀ առաջնություններում 7-րդ անգամ է մեկ խաղում խփում 10 եւ ավելի գնդակ (10-0՝ «Քասախ», 1993 թ., «Արագած», 1995 թ., 10-2՝ «Կոտայք», 2001 թ.): Առաջին անգամ թիմը խփեց 13 գոլ: «Լոռու» հետ խաղն ամենագոլառատն էր (15) «Փյունիկի» մասնակցությամբ հանդիպումներում: Երկրի առաջնություններում մեկ խաղում ավելի շատ գնդակ խփվել է միայն 1992 թ. «Արարատ»-«Ախթամար»՝ 18-0 (արդյունավետության բացարձակ ռեկորդ) եւ «Ալաշկերտ»-«Սյունիք»՝ 8-9 (ամենաանսովոր հաշիվը) հանդիպումներում: Վիճակագրությամբ հետաքրքրվողներին տեղեկացնենք, որ Հայաստանի առաջնություններում 51 անգամ մեկ խաղում խփվել է 10 եւ ավելի գնդակ, որից 28-ում՝ մեկ թիմի դարպասը: Ներկայացնում ենք այն խաղերի շարքը, որոնցում թիմերից մեկը դարձել է 10 եւ ավելի գոլերի հեղինակ:

«Արարատ»-«Ախթամար»՝ 18-0 (1992 թ.)
«Արարատ»-«Զանգեզուր»՝ 14-0 (1994 թ.)
«Բանանց»-«Քասախ»՝ 13-1 (1993 թ.)
«Շիրակ»-«Լեռնագործ»՝ 13-1 (2000 թ.)
«Փյունիկ»-«Լոռի»՝ 13-2 (2002 թ.)
«Կիլիկիա»-«Արարատ»՝ 0-12 (1992 թ.)
«Բանանց»-«Կիլիկիա»՝ 12-0 (1992 թ.)
«Կիլիկիա»-ՀՄԸՄ 1-12 (1992 թ.)
«Կիլիկիա»-ՀՄ-ՖԻՄՍ՝ 0-11 (1992 թ.)
«Կոտայք»-«Արաբկիր»՝ 11-0 (1996/97 թթ.)
«Բանանց»-«Զանգեզուր»՝ 11-1 (1994 թ.)

«Վան»-«Արագած»՝ 11-1 (1995 թ.)
«Շիրակ»-«Դվին»՝ 11-1 (1999 թ.)
«Արարատ»-«Կիլիկիա»՝ 10-0 (1992 թ.)
«Բանանց»-«Լոռի»՝ 10-0 (1992 թ.)
ՀՄԸՄ-«Քասախ»՝ 10-0 (1993 թ.)
«Վան»-«Կանազ»՝ 10-0 (1993 թ.)
«Լոռի»-ՀՄԸՄ 0-10 (1994 թ.)
«Կոտայք»-«Զանգեզուր»՝ 10-0 (1994 թ.)
ՀՄԸՄ-«Արագած»՝ 10-0 (1995 թ.)
«Շիրակ»-«Ազնավուր»՝ 10-0 (1995/96 թթ.)
«Արաբկիր»-«Շիրակ»՝ 0-10 (1996/97 թթ.)
«Փյունիկ»-«Լոռի»՝ 10-0 (1997 թ.)
«Շիրակ»-«Լոռի»՝ 10-0 (1997 թ.)
«Արարատ»-«Ալաշկերտ»՝ 10-2 (1992 թ.)
«Քասախ»-«Կիլիկիա»՝ 2-10 (1992 թ.)
«Վան»-«Արարատ»՝ 2-10 (1994 թ.)
«Կոտայք»-«Փյունիկ»՝ 2-10 (2001 թ.)

ԹԵԹԵՎ ԱՏԼԵՏԻԿԱ

Թիմ Մոնտգոմերին աշխարհի ռեկորդակիր

Փարիզի «Շարլետի» մարզադաշտում անցկացված թեթեւ ատլետիկայի Գրան պրիի եզրափակիչ մրցումներում 27-ամյա աֆրոամերիկացի (այժմ այսպես են անվանում սեւամորթ ամերիկացիներին) Թիմ Մոնտգոմերին 100 մ վազքում աշխարհի նոր ռեկորդ սահմանեց՝ մրցատարածությունը հաղթահարելով 9,78 վրկ-ում: Դա 0,01 վրկ-ով գերազանցում է իր հայրենակից Մորիս Գրինի ցուցանիշը, որը գրանցվել էր 1999 թ. հունիսին Աթենքում: Ընդհանրապես, սպրինտերային վազքում տոն են տալիս սեւամորթ մարզիկները: Հարկ է նշել, որ աշխարհի ռեկորդ սահմանած սպիտակամորթ վերջին մարզիկը գերմանացի Արմին Խարին էր, որը 1960 թ. 100 մետրը հաղթահարել էր 10 վրկ-ում (ձեռքի վայրկյանաչափով): Աթենքում ռեկորդ սահմանելուց հետո Գրինը դարձավ օլիմպիական չեմպիոն, բազմիցս հաղթեց 100 մ մրցատարածությունում, սակայն նրան այդպես էլ չհաջողվեց բարելավել իր իսկ արդյունքը: Փարիզում Գրինը չէր մասնակցում մրցումներին, սակայն ներկա էր մարզադաշտում: Նա փիլիսոփայաբար վերաբերվեց ռեկորդին, նշելով, որ յուրաքանչյուր մարզիկ իր աստղային ժամն է ունենում: Այդ օրը հաջողակ էր Մոնտգոմերի համար, նույնիսկ համընթաց քամու արագությունը (2 մ/վրկ) համապատասխանում էր սահմանված նորմային: Գրինը բնավ էլ չէր տխրել իր ռեկորդի գերազանցման առիթով, նշելով, որ ինքը գիտեր, որ դա անխուսափելի է եւ մի օր տեղի է ունենալու:

Թիմ Մոնտգոմերին ծնվել է Հարավային Կարոլինայի նահանգի Գաֆնի քաղաքում: Սկզբնական շրջանում զբաղվել է ամերիկյան ֆուտբոլով, սակայն ծնկը կոտրելուց հետո որոշեց փոխել մարզաձեւը: Վերջին տարիներին նա մարզվում է Մերիոն Ջոնսի մարզիչ Տրեւոր Գրեհեմի գլխավորությամբ: 1997 թ. Աթենքում նա 100 մ վազքում արժանացավ բրոնզե մեդալի, իսկ 2001 թ. Էդմոնտոնում կայացած աշխարհի առաջնությունում դարձավ արծաթե մրցանակակիր: Այս մրցաշրջանի սկզբում նա խոստացել էր գերազանցել Գրինի ռեկորդը եւ Փարիզում իր խոստումը կատարեց: Փարիզյան այդ երեկոն նրա համար եռջանկաբեր էր: Բացի ռեկորդից, Թիմը որպես պարգեւ ստացավ 250 հազար դոլար. 50 հազարը 100 մ վազքում հաղթելու, 100 հազարական՝ աշխարհի ռեկորդի եւ Գրան պրիի հաղթողի կոչման համար:

Մեկնարկն անհաջող էր

Ֆուտբոլի ՀՀ մինչեւ 17 տարեկանների պատանեկան հավաքականը (գլխավոր մարզիչ՝ Օսկար Լոպես) անհաջող սկսեց Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարը, որն անցկացվում է Իսլանդիայում: Մեր պատանիները մեկնարկային խաղում 1-2 հաշվով զիջեցին շվեյցարացիներին: Ընդ որում, այդ խաղում առաջինը հաջողության էին հասել հայ ֆուտբոլիստները: Իսլանդիայի եւ Իսրայելի հավաքականների մրցախաղն ավարտվել է ոչ-ոքի: Այսօր մեր ընտրանին կմրցի Իսրայելի հավաքականի հետ, իսկ սեպտեմբերի 22-ին ուժերը կչափի իսլանդացիների հետ: Հիշեցնենք, որ պայքարը շարունակելու են խմբում առաջին 2 տեղերը զբաղեցրած հավաքականները:

Սկալայի հրաժարականն ընդունվել է

Ինչպես հայտնել էինք, Դոնեցկի «Շախտյորի» գլխավոր մարզիչ Նեւիո Սկալան «Ավստրիայի» հետ խաղից հետո հրաժարական էր տվել: Վերադառնալով Դոնեցկ, ակումբի ղեկավարությունը բավարարել է Սկալայի խնդրանքը, միաժամանակ ակումբի նախագահ Ռինատ Ախմետովն իտալացի մասնագետից շնորհակալություն է հայտնել Ուկրաինայի առաջնությունում եւ գավաթի մրցաշարում թիմի հաջող ելույթների համար: Առայժմ հայտնի չէ, թե ո՞վ կփոխարինի Սկալային: Մինչ այդ, գլխավոր մարզչի պարտականությունները կկատարի թիմի նախկին ֆուտբոլիստ, ներկայում «Շախտյորի» մարզական տնօրեն Վալերի Յարեմչենկոն:

Կարմիր քարտը գնահատվեց 7 հազար ֆրանկ

Հայաստանի հավաքականի հետ խաղում դաշտից հեռացված Ուկրաինայի հավաքականի ֆուտբոլիստ Վլադիմիր Եզերսկին ՈՒԵՖԱ-ի կարգապահական կոմիտեի կողմից որակազրկվել է 2 խաղով եւ ստիպված կլինի բաց թողնել հոկտեմբերի 12-ին եւ 16-ին Հունաստանի եւ Հյուսիսային Իռլանդիայի հետ կայանալիք ընտրական մրցախաղերը: Հիշեցնենք, որ Եզերսկին խաղի 93-րդ րոպեին սեփական տուգանային հրապարակում վայր էր գցել Մովսիսյանին, որի համար զգուշացվել էր: Սակայն, համաձայն չլինելով ֆինն մրցավարի որոշմանը, Եզերսկին հայհոյել էր նրան, որի համար արդարացիորեն հեռացվել էր դաշտից: Այդ արարքի համար Ուկրաինայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան տուգանվել է 7 հազար շվեյցարական ֆրանկով:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Սկսվել է երկրորդ փուլը

Չինաստանում անցկացվող բասկետբոլի կանանց աշխարհի առաջնությունում սկսվել են 2-րդ փուլի հանդիպումները: Ռուս բասկետբոլիստները 92-47 հաշվով հաղթեցին Կորեայի հավաքականին: Մյուս խաղերի արդյունքներն են. Ավստրալիա-Հարավսլավիա՝ 93-82, Բրազիլիա-Արգենտինա՝ 85-39, Չինաստան-Իսպանիա՝ 82-59, ԱՄՆ-Կուբա՝ 87-44:

Խաղացանկը փոփոխվել է

Ֆուտբոլի ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնության առաջիկա երկու տուրերի խաղացանկը փոփոխվել է, որի շնորհիվ Օսկար Լոպեսը հնարավորություն կունենա գլխավորել «Փյունիկը» «Զվարթնոցի» հետ կայանալիք խաղում: Սեպտեմբերի 22-23-ին կայանալիք խաղերը տեղի կունենան 24-25-ին: 16-րդ տուրի առաջին 3 հանդիպումները, որ նշանակված էին սեպտեմբերի 28-ին, տեղափոխվել են սեպտեմբերի 30: Առաջին շրջանից հետաձգված «Շիրակ»-«Փյունիկ» խաղը կկայանա հոկտեմբերի 9-ի պահեստային օրը:

Վախճանվել է լեգենդար Դիդին

Ռիո դե Ժանեյրոյի հիվանդանոցներից մեկում 68 տարեկանում քաղցկեղից մահացել է բրազիլական ֆուտբոլի լեգենդներից մեկը՝ հանրահայտ ֆուտբոլիստ Դիդին: 1958 թ. նա իր խաղընկերների հետ միասին Բրազիլիայի համար առաջին անգամ նվաճեց «Ոսկե աստվածուհին»: 50-ական թվականներին Դիդին բրազիլացիների կուռքն էր: Նա «Ֆլամենգոյի» կազմում խփել է ավելի քան 500 գնդակ: Ցավոք, նրան շատ քիչ է բախտ վիճակվել հանդես գալ երկրի ազգային հավաքականում: Մեծ ֆուտբոլին հրաժեշտ տալուց հետո Դիդին մոտ 20 տարի աշխատել է պատանեկան թիմերում: Նա շատ համեստ կյանք էր վարում, ձգտում էր չշփվել լրագրողների հետ:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՆԱ ՁԵԶ ՆՄԱՆ ՄԵԿՆ Է

Օգտվեք պահից
Գտեք Ձեր տեղը ջունգլում

Քաղաքական գովազդ

«ԲԻԳ-ՊՐԵՍ»-ը -

թերթերի գովազդային խումբ է:
Ծառայություններ մատուցող ընկերությունները, գործակալությունները, կազմակերպությունները եւ ձեզ նման մարդիկ կարող են նպաստել Հայաստանի ազատ տնտեսության աճին:
Սա ապրանքների եւ ծառայությունների փոխանակման լավագույն միջոցն է:

Կոմերցիոն գովազդ

Տեղական ինքնակառավարման ընտրությունների թեկնածուներին հնարավորություն է տրվում ներկայացնելու համայնքի կամ տեղամասի խնդիրների լուծմանն ուղղված իրենց ծրագրերը:
Գովազդում կփակցվեն նաեւ թեկնածուների լուսանկարները:
Առաջին հավելված-ներդիրը մեծ արձագանք ունեցավ ժողովրդի շրջանում, ուստի երկրորդ հավելվածը կտարածվի Հայաստանի բոլոր համայնքներում: Ընտրություններին նվիրված այս հատուկ հավելվածը կընթերցեն Հայաստանի միլիոնավոր քաղաքացիներ:

BIG PRESS
թերթերի գովազդային խումբ

Զանգահարեք հենց հիմա
հեռ. 581 489, 270 772
և փոստ bigadvertisement@yahoo.com

Վերջին ժամկետը 27.09.2002 Տարածումը 07.10.02-ից սկսած

Ընդհանուր տպաքանակը Հայաստանում **75.000**

"ԱՄՆ-Ի ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ" ՖՈՒԼԲՐԱՅԹ ԱՄԵՐԻԿԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ԱՄՆ պետքարտուղարության կրթական եւ մշակութային փոխանակումների վարչությունը ԱՄՆ դեսպանության հետ համատեղ հայտարարում են Ֆուլբրայթ ամերիկագիտության դասընթացների «ԱՄՆ-ի ազգային անվտանգություն. ամերիկյան արտաքին քաղաքականության ձեւավորումը գլոբալիզացիայի դարաշրջանում» ծրագիրը (հունվար 4 - փետրվար 2, 2003 թ.): Այս ծրագիրը բաղկացած է չորսշաբաթյա գիտական սեմինարներից, որոնց նպատակն է ավելի մանրամասն ներկայացնել ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականության հիմունքները՝ հիմնական շեշտը դնելով ԱՄՆ-ի ազգային անվտանգության եւ պաշտպանության խնդիրների ամերիկյան տեսակետների եւ հետսառըպատերազմյան շրջանում դրանց զարգացման վրա:

Դիմորդները պետք է լինեն դասախոսական կազմի փորձառու անդամներ եւ մասնագետներ համալսարաններից եւ ազգային ռազմական ակադեմիաներից: Ծրագրին կարող են նաեւ դիմել Պաշտպանության եւ Արտաքին գործերի նախարարություններում աշխատող պաշտոնյաներ: Անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր է: Դիմումի ձեւը կարելի է ձեռք բերել ԱՄՆ դեսպանությունից:

Դիմումները պետք է ներկայացնել ԱՄՆ դեսպանություն: Դիմումների ընդունման վերջնաժամկետը 2002 թ. սեպտեմբերի 24-ն է:

Ծրագրի համառոտ նկարագրությունը փակցված է ԱՄՆ դեսպանության ցուցատախտակին: Մանրամասն տեղեկությունների համար խնդրում ենք դիմել ԱՄՆ դեսպանության հասարակայնության հետ կապերի բաժնի աշխատակից Հասմիկ Միքայելյանին էլ-փոստով <amerstudies@yahoo.com>. Հասցեն՝ ԱՄՆ դեսպանություն Հայաստանում, Բաղրամյան 18, Երեւան

FULBRIGHT AMERICAN STUDIES INSTITUTE ON US NATIONAL SECURITY

The Bureau of Educational and Cultural Exchanges of the U.S. Department of State and the United States Embassy to Armenia are pleased to announce the Fulbright American Studies Institute on "U.S. National Security: American Foreign Policy Formulation in an Era of Globalization," January 4 - February 2, 2003. The program is designed as a rigorous four-week academic seminar to provide a deeper understanding of the foundations and formulations of U.S. foreign policy, with specific reference to American views on what constitutes basic U.S. national security and defense requirements and how those views have evolved in the post-cold war era.

Applicants should be experienced foreign university faculty and professionals from institutions of higher education, including national military academies. Officials from the Ministries of Defense and Foreign Ministry may also apply. Good knowledge of English is required. Application forms are available at the U.S. Embassy.

APPLICATIONS SHOULD BE RETURNED TO THE US EMBASSY TO ARMENIA NO LATER THAN SEPTEMBER 24, 2002.

A short description of the program is posted on the Embassy notice board. For detailed information about the program, please contact Ms. Hasmik Mikayelyan at the Public Affairs Section of the U.S. Embassy to Armenia.
E-mail: amerstudies@yahoo.com
Address: Baghramian Street 18, Yerevan

Պահանջվում է ոտակյալ էլեկտրոնշիկ:
Հեռ. 09410925

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

1991 թ. արտադրության սպորտ. OPEL KALIBRA
ավտոմեքենա, վազքը 180.000 կմ, գույնը կարմիր, SONY մագնիտոֆոն, էլեկտրական ապակիներ, անվտանգության համակարգ, ABC արգելակներ (բորս կոմպյուտեր) եւ ավտոմատացված համակարգ:
Մաքսազերծված է:
Հեռ. 09423833

☎ 529353 ԱՆվՃԱՐ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան, Գայդարի փող. 97 շենք, բն. 42, հեռ. 26-24-44: Գինը 18.000 դոլար, վերանորոգված:
- **Միջազգային ռուսական կազմակերպությունը հրավիրում է աշխատանքի** 18-ից բարձր տարիքի մարդկանց, հասցեն՝ Սարյան 33, բն. 1, հեռ. 55-31-46, Սոֆի:
- **Վաճառվում է** ռուսական գրականություն՝ «Библиотека мировой литературы для детей» (56 գիրք), Вл. Даль «Толковый словарь живого великорусского языка», «Библиотека приключений» (20 հատոր), Ռուս դասական գրողների հատորյակներ (Պուշկին, Տոլստոյ եւ այլն), «Жизнь животных», «Словарь иностранный слов», ռուսական մասնագիտական հանրագիտարաններ եւ այլ մասնագիտական գրքեր: Զանգահարել (09) 42-36-99, (023) 2-22-31:

20 սեպտեմբեր 2002թ.
Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ
Գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր
ԷԴՈՒԱՐԴ ԹՈՓՉՅԱՆ
Մենակատարներ Արմեն Միրաքյան, *տենոր*
Վահան Միրաքյան, *տենոր (Ավստրիա)*
Դիրիժոր Էդուարդ Թոփչյան
Ծրագրում՝ հատվածներ օպերաներից, երգեր
ԿՐՈՆՈՍԻ ՏՍՆ ԱՐՈՀ

City LUX
Салон красоты
требуются маникюрщицы
Обращаться по телефонам: 525746, 09487894

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange
ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. սեպտեմբեր 19-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Կրճ.** ABBR	Ցուցակ. Listed	Առք* Bid: Լավագույն գին Best price	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Ընդամենը Total qnt.	Վաճառք* Ask: Լավագույն գին Best price	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Ընդամենը Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվզ. գին Day low	Առավ. գին Day high	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Ընդհ. քնկ. Total qnt.	Ծավալը Volume
[illegible]	ASHB	B											
[illegible]	ASHBP1	B				2.500.0	2.500.0	21					
[illegible]	DZKT	B				58.000.0	58.000.0	7					
[illegible]	EKOF	B	500.0	500.0	26								
[illegible]	ELSQ	B				10.000.0	10.000.0	720					
[illegible]	EQOF	B	1.000.0	1.000.0	50								
[illegible]	ESHG	B				10.000.0	10.000.0	1.408					
[illegible]	GGAM	B	500.0	500.0	134				500.0	500.0	500.0	223	111.500.0
[illegible]	HATS	B							500.0	500.0	500.0	74	37.000.0
[illegible]	HCFT	B	2.000.0	2.000.0	10								
[illegible]	HELM	B	5.500.0	5.500.0	4				5.500.0	5.500.0	5.500.0	6	33.000.0
[illegible]	MOER	B				36.0	36.0	23.347					
[illegible]	NERN	B	7.000.0	7.000.0	20								
[illegible]	PORN	B				5.000.0	5.000.0	280					
[illegible]	TASP	B	500.0	500.0	25	10.000.0	10.000.0	1.060	500.0	500.0	500.0	262	131.000.0

* [illegible]
** [illegible]
[illegible] www.armex.am
© Armex

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Ավրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.՝ 41206

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112

Ալս Էրգրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ամերիա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140

Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837, 277814

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Չարենց 8/19
Հեռ.՝ 581578, 566448

Արմբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 542125

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32/16
Հեռ.՝ 544657, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532815

ԷՍ Կաբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.՝ 640804

Էտալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության փող.49/2
Հեռ.՝ 620600

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417, 569680

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ 23109, 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 528778

Ռեննես ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 544527

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24/5
Հեռ.՝ 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

«Ազգ» տպագրատուն. Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 19. 09. 2002 Գինը՝ 100 դրամ